

# ZAKON O VETERINARSTVU

(„Sl. glasnik RS”, br. 91/2005, 30/2010, 93/2012 i 17/2019 - dr. zakon)

## I OSNOVNE ODREDBE

### Član 1

Ovim zakonom uređuje se zaštita i unapređenje zdravlja i dobrobiti životinja, utvrđuju se zarazne bolesti životinja i mere za sprečavanje pojave, otkrivanje, sprečavanje širenja, suzbijanja i iskorenjivanja zaraznih bolesti životinja i bolesti koje se sa životinja mogu preneti na ljude, veterinarsko-sanitarna kontrola i uslovi za proizvodnju i promet životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje, kao i uslovi za obavljanje veterinarske delatnosti.

### Član 2

Zarazne bolesti životinja, u smislu ovog zakona, smatraju se bolesti koje su određene zoosanitarnim kodeksom Međunarodne organizacije za zaštitu zdravlja životinja - *Office International des Epizooties* (u daljem tekstu: OIE).

Naročito opasnim zaraznim bolestima životinja, u smislu ovog zakona, smatraju se bolesti koje se mogu veoma brzo širiti bez obzira na državne granice i koje izazivaju velike zdravstvene probleme praćene negativnim ekonomskim posledicama za zemlju, kao i na međunarodnu trgovinu životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla i hrane za životinje.

Ministar nadležan za poslove veterinarstva (u daljem tekstu: ministar) propisuje listu zaraznih bolesti iz stava 1. ovog člana i listu naročito opasnih zaraznih bolesti iz stava 2. ovog člana.

### Član 3

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) analiza rizika obuhvata naučnu procenu rizika, upravljanje i obaveštavanje o riziku radi obezbeđivanja prihvatljivog nivoa zaštite zdravlja životinja i zaštite zdravlja ljudi;
- 2) bezbednost hrane jeste svojstvo hrane da je zdravstveno-higijenski i kvalitativno ispravna za ishranu ljudi u skladu sa njenom namenom;
- 3) bezbedan proizvod životinjskog porekla jeste proizvod sa niskim prihvatljivim rizikom od mikroorganizama i štetnih materija koje negativno utiču na zdravlje životinja i ljudi ili na održavanje kvaliteta proizvoda;

4) vanredne veterinarsko-sanitarne mere obuhvataju mere za sprečavanje širenja, suzbijanja i iskorenjivanja zaraznih bolesti koje se primenjuju posle pojave naročito opasnih zaraznih bolesti ili širenja enzootskih zaraznih bolesti;

5) vlasnik životinje jeste svako pravno ili fizičko lice, odnosno preduzetnik, koji ima pravo čuvanja, držanja, uzgoja, gajenja, reprodukcije, transporta, korišćenja i prodaje životinje, koji je odgovoran za život, zaštitu zdravlja i dobrobit životinje;

5a) držalac životinje jeste pravno ili fizičko lice, odnosno preduzetnik, koji ima pravo čuvanja, držanja, uzgoja, gajenja, reprodukcije, transporta, korišćenja, prodaje na osnovu pismenog odobrenja vlasnika životinje i koji je odgovoran za život, zaštitu zdravlja i dobrobit životinje;

6) veterinarsko-sanitarna kontrola obuhvata mere, radnje i aktivnosti koje se preduzimaju radi direktne ili indirektne zaštite zdravlja životinja ili ljudi;

7) veterinarski lekovi jesu lekovi i biološki preparati, osim osnovnih proizvoda za negu životinja, koji se koriste radi sprečavanja pojava i širenja, suzbijanja ili iskorenjivanja bolesti ili za lečenje obolelih životinja, kao i za poboljšanje, izmenu ili povraćaj telesne funkcije životinja ili za postizanje drugih ciljeva u vezi sa poboljšanjem zdravlja životinja;

8) veterinarsko javno zdravstvo obuhvata poslove iz delokruga veterinarsko-sanitarne kontrole životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje i pratećih predmeta, a koji su direktno ili indirektno u ulozi zaštite zdravlja ljudi od zoonoza i štetnih materija, kao i zaštitu životne sredine;

9) veterinar jeste doktor veterinarske medicine odnosno diplomirani veterinar;

10) gazdinstvo sa životinjama (u daljem tekstu: gazdinstvo) jeste svaki zatvoreni ili otvoreni prostor, farma, objekat u kome se životinje drže, čuvaju, uzgajaju i stavljaju u promet, trajno ili privremeno;

11) dezinfekcija jeste primena načina, postupaka i metoda radi uništavanja uzročnika bolesti životinja, uključujući i bolesti koje se sa životinja mogu preneti na ljude;

12) dezinsekcija jeste primena načina, postupaka i metoda radi uništavanja štetnih insekata i krpelja;

13) deratizacija jeste primena načina, postupaka i metoda za uništavanje štetnih glodara;

14) dezodoracija jeste primena načina, postupaka i metoda za neutralizaciju neprijatnih mirisa;

15) dekontaminacija jeste primena načina, postupaka i metoda za odstranjivanje i uništavanje štetnih materija;

16) dodaci hrani za životinje jesu materije ili preparati koji se koriste u hrani za životinje radi poboljšanja organoleptičkih i kvalitativnih svojstava hrane za životinje ili fiziološkog stanja životinja;

17) držanje životinja jeste gajenje i briga o životinjama, osim uzgoja životinja;

18) egzotične zarazne bolesti jesu bolesti životinja definisane u skladu sa preporukama OIE koje nisu potvrđene na teritoriji Republike Srbije;

19) enzootske zarazne bolesti jesu bolesti životinja definisane u skladu sa preporukama OIE koje su prisutne na teritoriji Republike Srbije;

20) epizootiološka jedinica jeste područje koje obuhvata teritoriju opštine ili njen deo;

21) epizootiološko područje jeste područje koje obuhvata veći broj epizootioloških jedinica;

22) životinje jesu domaći papkari i kopitari (domaća goveda, uključujući vrste rodova *Bubalus* i *Bison*, svinje, ovce, koze i domaći kopitari uključujući konje, magarce, mazge i mule), živina (gajene ptice uključujući kokoške, ćurke, guske, patke, morke, ptice koje se ne smatraju domaćim, ali se uzgajaju kao domaće životinje, osim ratita); ratite (noj, emu, rea, moa i kivi); lagomorfi (zečevi, kunići i drugi glodari); divljač (divlji papkari, kopitari ili lagomorfi, drugi kopneni sisari koji se love za ishranu ljudi i koji se smatraju slobodnom divljači po važećim propisima, uključujući sisare koji žive na ograđenoj teritoriji u slobodnim uslovima sličnim onima u kojima živi slobodna divljač i divlje ptice koje se love za ishranu ljudi); druge životinje i ptice koje nisu živina (životinje i ptice u zoološkom vrtu, psi, mačke, pčele, svilena buba, divlje životinje, gmizavci, laboratorijske i eksperimentalne životinje); ribe i druge vodene životinje (morske ili slatkovodne životinje, osim živih školjki i ostalih mekušaca, živih bodljokožaca, živih plaštaša i živih morskih puževa i svih sisara, reptila i žaba bez obzira da li su divlje ili uzgajane); školjke i ostali mekušci (*Lamellibranchiata* koji se hrane filtriranjem); puževi (kopnene gastropode *Helix pomatia* Linne, *Helix aspersa* Muller, *Helix lucorum* i vrste iz porodice *Achatinidae*);

23) zaraženo područje jeste područje na kojem je utvrđen najmanje jedan slučaj zarazne bolesti koja može da se širi;

23a) zdravstvena zaštita životinja jeste rano otkrivanje, nadzor, zaštita od pojave, suzbijanje i iskorenjivanje zaraznih i parazitskih bolesti, uključujući i suzbijanje zoonoza, kao i uzgoj životinja određenog genotipa slobodnog od određenih bolesti i zaštita od drugih prenosivih i organskih bolesti;

23b) zdravstveni status jeste zdravstveno stanje stada, jata, farme, kompartenta, zone, područja ili države u odnosu na određenu bolest životinja, koji se utvrđuje u skladu sa definisanim kriterijumima za svaku bolest ponaosob;

24) zdravstveno stanje životinja jeste stanje životinja u pogledu zaraznih bolesti životinja utvrđeno prema kriterijumima koje su definisale odgovarajuće međunarodne organizacije;

24a) zajednički veterinarski ulazni dokument jeste propisani oblik veterinarskog uverenja za sve pošiljke koje podležu službenoj kontroli na granici kojim se potvrđuje da je obavljen veterinarsko-sanitarni pregled pri ulasku pošiljke na područje Republike Srbije, na kome su navedeni rezultati pregleda i broj rešenja graničnog veterinarskog inspektora u odnosu na ispunjenost uslova za uvoz i tranzit;

25) zona jeste deo teritorije države sa određenim zdravstvenim stanjem životinja;

26) zoonoza jeste bolest koja se može prenositi direktno ili indirektno sa životinja na ljude i sa ljudi na životinje;

- 27) iskorenjivanje bolesti jeste uklanjanje uzročnika bolesti u državi ili u zoni;
- 28) karantin za životinje jeste objekat u kojem se drže životinje, reproduktivni materijal i jaja za priplod pod uslovima potpune izolacije, a radi provere i utvrđivanja njihovog zdravstvenog stanja;
- 28a) kompartment jeste jedan ili više objekata sa istim biosigurnosnim uslovima i istim uslovima ishrane, nege i držanja životinja, kao i istim zdravstvenim statusom u odnosu na određene bolesti životinja;
- 29) konfiskat jeste proizvod životinjskog porekla za koji je veterinarsko-sanitarnim pregledom utvrđeno da nije bezbedan po zdravlje ljudi i da ne može da se koristi za ishranu ljudi;
- 30) kućni ljubimci jesu psi, domaće mačke, domaće ptice, mali glodari, terarijumske, akvarijumske i druge životinje, koje se gaje ili drže za druženje, rekreaciju, zaštitu ili pomoć čoveku;
- 31) međunarodne organizacije jesu OIE i druge međunarodne organizacije (FAO, WHO, WTO) u oblasti zaštite zdravlja životinja i ljudi čiji je član Republika Srbija;
- 32) obaveštavanje o riziku jeste pružanje ili razmena informacija o riziku između subjekata koji procenjuju rizik, upravljaju rizikom i drugih subjekata na koje se rizik odnosi;
- 33) obeležavanje i registracija životinja jeste postupak označavanja životinja na trajan način radi identifikacije, registracije i prikupljanja svih podataka u jedinstven informacioni sistem;
- 34) objekat jeste građevinska celina ili prostor za uzgoj, držanje, klanje, lečenje, reprodukciju, izlaganje, održavanje takmičenja, prodaju životinja, ulov ili dresuru, odlaganje, preradu i uništavanje sporednih proizvoda životinjskog porekla, za proizvodnju, skladištenje i promet proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla i hrane za životinje, proizvodnju i promet veterinarskih lekova i medicinskih sredstava za upotrebu u veterini i proizvodnju, kao i promet proizvoda za dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju;
- 34a) odobren objekat jeste objekat za koji je utvrđeno da ispunjava propisane veterinarsko-sanitarne uslove, odnosno opšte i posebne uslove za higijenu hrane i hrane za životinje i koji je upisan u Registar odobrenih objekata;
- 35) otpadne vode jesu vode koje nastaju u objektima za uzgoj životinja, klanicama i drugim objektima za obradu, preradu i sakupljanje proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla i sporednih proizvoda životinjskog porekla i zahtevaju posebnu tehnologiju odvoda i prečišćavanja;
- 36) sporedni proizvodi životinjskog porekla koji nisu namenjeni za ishranu ljudi jesu leševi životinja, trup, delovi trupa životinja, sastavni delovi tela životinja, proizvodi životinjskog porekla i hrana životinjskog porekla koji nisu namenjeni i bezbedni za ishranu ljudi, stajnjak i otpad iz objekata u kojima se priprema hrana za ishranu ljudi (u daljem tekstu: sporedni proizvodi životinjskog porekla);
- 37) područje bez bolesti jeste teritorija države ili njenog dela, kao i teritorija više država ili njihovih delova, bez prisustva određene zarazne bolesti za koje je utvrđeno da su ispunjeni uslovi koje propisuje OIE za nepostojanje određene zarazne bolesti;

37a) pošiljka jesu životinje, hrana i proizvodi životinjskog porekla, hrana za životinje i sporedni proizvodi životinjskog porekla obuhvaćeni istim propisanim dokumentom koji se nalazi na istom prevoznom sredstvu, potiču iz istog mesta porekla i namenjeni su istom mestu krajnjeg odredišta;

38) potrebe domaćinstva jesu proizvodnja i korišćenje hrane životinjskog porekla samo za sopstvene potrebe;

39) prateći predmeti jesu predmeti preko kojih se može preneti zarazna bolest životinja na druge životinje ili ljude, uključujući, između ostalog, prostirke, opremu i druge predmete koji prate životinje ili se koriste na njima;

40) period inkubacije jeste period koji protekne između unosa patogena u organizam životinje i pojave kliničkih simptoma bolesti;

41) proizvodi životinjskog porekla jesu sastavni delovi životinjskog tela u neprerađenom obliku, proizvodi koji se dobijaju od životinja, kao i jaja za priplod i reproduktivni materijal, osim hrane životinjskog porekla;

42) proizvodi životinjskog porekla namenjeni za upotrebu u poljoprivredi ili industriji jesu sirova koža, krzno, vuna, dlaka, čekinje, perje, papci, kosti, rogovi, krv, creva i dr;

43) proizvodi životinjskog porekla namenjeni za upotrebu u farmaciji ili hirurgiji jesu organi, tkiva, krv i druge telesne tečnosti životinja, koji se koriste u pripremi farmaceutskih proizvoda ili hirurških sredstava;

44) prinudno klanje životinja jeste klanje bez prethodnog veterinarsko-sanitarnog pregleda u slučaju kada je život životinje neposredno ugrožen;

45) promet životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje, veterinarskih lekova i medicinskih sredstava za upotrebu u veterini, sporednih proizvoda životinjskog porekla i prerađenih sporednih proizvoda životinjskog porekla obuhvata uvoz, tranzit, izvoz, skladištenje, prodaju, izlaganje radi prodaje, premeštanje, razmenu, ustupanje ili bilo kakav njihov prenos na treća lica;

46) procena rizika jeste procena verovatnoće unošenja, pojave i širenja zarazne bolesti na teritoriji Republike Srbije i procena mogućih negativnih efekata po zdravlje životinja odnosno ljudi, koji proističu od organizama koji prouzrokuju bolesti ili od prisustva štetnih materija;

47) rizik jeste određeni nivo verovatnoće pojavljivanja zarazne bolesti ili prisustva štetnih materija, koji direktno ili indirektno u određenom stepenu mogu da ugroze zdravlje životinja ili ljudi;

47a) registrovan objekat jeste objekat za koji nije predviđeno prethodno utvrđivanje ispunjenosti propisanih veterinarsko-sanitarnih uslova, odnosno opštih i posebnih uslova za higijenu hrane i hrane za životinje i koji je upisan u Registar objekata radi njegove evidencije;

48) reproduktivni materijal jesu seme za veštačko osemenjavanje, jajne ćelije i oplodene jajne ćelije;

48a) rezidua jeste ostatak supstanci ili njenih metabolita sa farmakološkim delovanjem, kao i drugih materija koje mogu zaostati u tkivima, organima i/ili proizvodima, hrani životinjskog porekla i hrani za životinje i kao takve mogu biti štetne za zdravlje ljudi;

49) sanitacija jeste mehaničko čišćenje, sanitarno pranje, dezinfekcija i dezodoracija;

49a) sledljivost jeste mogućnost praćenja životinja, proizvoda i hrane životinjskog porekla i hrane za životinje kroz sve faze proizvodnje, prerade, distribucije i uništavanja, uključujući i sledljivost materija koje su namenjene za stavljanje u hranu ili se očekuje da će biti stavljene u hranu ili hranu za životinje, kao i veterinarskih lekova i medicinskih sredstava za upotrebu u veterini;

49b) službeni uzorak jeste uzorak uzet prema propisanom postupku u toku službene kontrole koju vrši veterinarski inspektor ili ovlašćeni veterinar;

49v) službena kontrola jeste bilo koji postupak kontrole koju sprovodi nadležni organ radi potvrde usaglašenosti i primene propisa u oblasti veterinarstva i bezbednosti hrane životinjskog porekla, proizvoda životinjskog porekla, hrane za životinje, sporednih proizvoda životinjskog porekla, lekova i medicinskih sredstava za upotrebu u veterini i pratećih predmeta;

50) ugroženo područje jeste područje na koje se zarazna bolest sa zaraženog područja može preneti;

51) uzgoj životinja jeste gajenje ili tov životinja radi proizvodnje proizvoda životinjskog porekla i hrane životinjskog porekla;

52) upravljanje rizikom jeste određivanje i sprovođenje mera radi smanjenja rizika;

53) hrana za životinje jesu supstance ili hraniva biljnog, životinjskog odnosno mineralnog porekla, u prirodnom ili prerađenom obliku, sveži ili konzervisani, sekundarni proizvodi biosinteze, proizvodi industrijske prerade, organske i neorganske materije, koje su pojedinačno ili kao mešavina namenjene za ishranu životinja. Pod hranom za životinje se podrazumeva i voda koja se upotrebljava za napajanje odnosno ugrađuje u hranu za životinje prilikom njene proizvodnje;

54) hrana životinjskog porekla jeste sve ono što služi za ishranu ljudi u neprerađenom, obrađenom ili prerađenom stanju, a potiče od životinja;

55) štetne materije jesu materije ili njihovi metaboliti koji mogu ugroziti zdravlje životinja odnosno ljudi.

## **1. Veterinarska delatnost**

### **Član 4**

Veterinarska delatnost, u smislu ovog zakona, obuhvata:

- 1) praćenje, zaštitu i unapređenje zdravlja životinja;
- 2) zaštitu životinja od zaraznih i drugih bolesti;

- 3) otkrivanje i dijagnostikovanje bolesti i lečenje obolelih životinja;
- 4) sprovođenje mera zdravstvene zaštite životinja;
- 5) zaštitu ljudi od zoonoza;
- 6) kontrolu bezbednosti hrane životinjskog porekla i proizvoda životinjskog porekla na mestu uzgoja životinja, proizvodnje i prometa proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla i hrane za životinje;
- 7) obeležavanje i registraciju životinja radi kontrole kretanja i obezbeđivanja sledljivosti u proizvodnji i prometu životinja, proizvoda životinjskog porekla i hrane životinjskog porekla;
- 8) kontrolu vode za napajanje životinja radi obezbeđivanja njene ispravnosti;
- 9) kontrolu zdravlja priplodnih životinja i njihove reproduktivne sposobnosti, kao i sprovođenje mera za lečenje steriliteta i veštačkog osemenjavanja;
- 10) zaštitu životne sredine od zagađenja uzročnicima zaraznih bolesti životinja;
- 11) zaštitu životinja od mučenja i patnje, kao i staranje o dobrobiti životinja;
- 12) kontrolu u proizvodnji i prometu veterinarskih lekova i medicinskih sredstava za upotrebu u veterinarskoj medicini;
- 13) poslove dezinfekcije, dezinsekcije, deratizacije, dezodoracije i dekontaminacije;
- 14) veterinarsku edukaciju i obaveštavanje.

## **2. Prava i dužnosti vlasnika i držalaca životinja**

### **Član 5**

Vlasnici i držaoci životinja imaju pravo na:

- 1) zdravstvenu zaštitu životinja;
- 2) slobodan izbor veterinara radi pružanja usluga, osim za usluge utvrđene Programom mera zdravstvene zaštite životinja;
- 3) informacije o zdravstvenom stanju životinja na određenoj teritoriji;
- 4) neometan pristup uslugama u okviru veterinarske ambulante, veterinarske stanice, veterinarske klinike, javne veterinarske ambulante i javne veterinarske stanice u toku 24 sata;
- 5) informacije o svim merama u vezi sa odabranim načinom i troškovima lečenja njihovih životinja, kao i o mogućim posledicama.

## Član 6

Vlasnici i držaoci životinja dužni su da:

- 1) se staraju o zdravlju i dobrobiti životinja;
- 2) preduzimaju mere zaštite zdravlja životinja radi sprečavanja pojave i širenja zaraznih bolesti životinja i zoonoza;
- 3) obaveste veterinara ili veterinarskog inspektora u slučaju sumnje da postoji opasnost po zdravlje životinja uključujući i pobačaj;
- 4) omoguće sprovođenje programa mera zdravstvene zaštite životinja;
- 5) obezbede hranu za životinje kojom se ne mogu preneti ili prouzrokovati bolesti;
- 6) izvrše registraciju gazdinstva;
- 7) obeleže i registruju životinje, u skladu sa ovim zakonom;
- 8) vode registar životinja na gazdinstvu i evidenciju o kupovini i prodaji životinja, njihovom premeštanju i prometu radi praćenja njihovog kretanja;
- 9) prijave promenu lokacije, kao i promenu brojnog stanja životinja Centralnoj bazi radi prijave odnosno odjave životinja, u skladu sa ovim zakonom;
- 10) čuvaju propisanu dokumentaciju, u skladu sa ovim zakonom;
- 11) čuvaju kopije recepata veterinarskih lekova godinu dana, a potvrde o vakcinaciji životinja dve godine.
- 12) *(brisana)*.

### **3. Međunarodne obaveze**

## Član 7

Međunarodne obaveze u pogledu sprečavanja širenja i suzbijanja zarazne bolesti životinja i bolesti koje se mogu preneti sa životinja na ljude u međunarodnom prometu životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje, sporednih proizvoda životinjskog porekla i prerađenih proizvoda i pratećih predmeta, izvršavaju se u skladu sa preporukama OIE, sporazumom o primeni sanitarnih i fitosanitarnih mera Svetske trgovinske organizacije (WTO), međunarodnim konvencijama i drugim međunarodnim sporazumima.

## II SUBJEKTI U VETERINARSKOJ DELATNOSTI I NJIHOVI ORGANIZACIONI OBLICI

### **1. Vrste i pravni položaj subjekata u veterinarskoj delatnosti**

#### **Član 8**

Veterinarskom delatnošću može da se bavi pravno lice i preduzetnik koji je registrovan u Registar privrednih subjekata i koji je upisan u Registar pravnih lica i preduzetnika za obavljanje veterinarske delatnosti (u daljem tekstu: Registar) koji vodi Ministarstvo.

Pravno lice i preduzetnik iz stava 1. ovog člana osniva se kao:

- 1) veterinarska ambulanta;
- 2) veterinarska stanica;
- 3) veterinarska klinika;
- 4) veterinarska apoteka;
- 5) centar za reprodukciju životinja i veštačko osemenjavanje;
- 5a) centar za skladištenje i distribuciju semena za veštačko osemenjavanje;
- 6) laboratorija

(u daljem tekstu: veterinarske organizacije) i posluju po propisima o privrednim društvima.

Pravno lice i preduzetnik iz stava 1. ovog člana upisuje se u Registar privrednih subjekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija privrednih subjekata.

Pravno lice i preduzetnik iz stava 1. ovog člana upisuje se u Registar ako ispunjava uslove u pogledu stručnog kadra, prostorija (objekat), tehničkih uslova i odgovarajuće opreme.

Pravno lice iz stava 1. ovog člana uslov u pogledu stručnog kadra ispunjava ako ima zaposlenog veterinara sa licencom za obavljanje veterinarske delatnosti.

Pravno lice i preduzetnik iz stava 1. ovog člana mora da ima u stalnom radnom odnosu veterinara sa licencom za obavljanje veterinarske delatnosti, kao odgovorno lice.

Ministar bliže propisuje uslove u pogledu objekata, opreme i sredstava za rad, kao i uslove u pogledu stručnog kadra iz st. 4, 5. i 6. ovog člana.

Ministar utvrđuje ispunjenost uslova iz st. 4, 5. i 6. ovog člana.

## **Član 9**

Pojedine poslove iz okvira veterinarske delatnosti mogu da obavljaju veterinarski specijalistički zavod, veterinarski institut, Nacionalna referentna laboratorija za naročito opasne zarazne bolesti sa liste OIE i visokoškolske ustanove i visokoškolske jedinice, koje se bave obrazovanjem veterinarara, u skladu sa ovim zakonom.

Subjekti iz stava 1. ovog člana posluju po propisima o javnim službama.

## **Član 10**

Pravno lice koje se bavi uzgojom stoke i stočarskom proizvodnjom može za potrebe sopstvenog stočarstva na farmama u sopstvenom vlasništvu da osnuje veterinarsku službu kao veterinarsku stanicu (u daljem tekstu: veterinarska služba) sa statusom pravnog lica.

Veterinarska služba može da obavlja poslove zdravstvene zaštite životinja i poslove na sprovođenju Programa mera zdravstvene zaštite životinja za potrebe sopstvenog stočarstva na farmama u sopstvenom vlasništvu na istom epizootiološkom području ako ispunjava uslove iz člana 17. ovog zakona.

## **Čl. 11-14**

*(Brisani)*

## **Član 15**

Na celom epizootiološkom području Republike Srbije mora se obezbediti zdravstvena zaštita životinja.

Ako na pojedinim područjima Republike Srbije ne postoji organizovana zdravstvena zaštita životinja Vlada osniva javnu veterinarsku stanicu odnosno javnu veterinarsku ambulantu kao javnu službu koja posluje po propisima o javnim službama.

Odredbe čl. 16. i 17. ovog zakona kojima se propisuju uslovi za osnivanje i rad veterinarske ambulante i veterinarske stanice primenjuju se i na javnu veterinarsku stanicu odnosno javnu veterinarsku ambulantu.

Akt o osnivanju javne veterinarske stanice odnosno javne veterinarske ambulante sadrži naročito, odredbe o području na kojem će se obavljati zdravstvena zaštita životinja, sredstvima za osnivanje i sredstvima za rad.

Na statut javne veterinarske stanice odnosno javne veterinarske ambulante saglasnost daje Ministarstvo.

## **2. Veterinarske organizacije**

### **1) Veterinarska ambulanta**

#### **Član 16**

Veterinarska ambulanta:

- 1) prati zdravstveno stanje životinja i sprovodi mere profilakse, dijagnostike i terapije u cilju zaštite zdravlja i dobrobiti životinja;
- 2) vrši hirurške, porodiljske i druge veterinarske intervencije na životinjama;
- 3) vrši laboratorijska, rendgenološka i druga specijalistička ispitivanja;
- 4) sprovodi veštačko osemenjavanje, sprečavanje i suzbijanje steriliteta, povećanje plodnosti, kastraciju i dr;
- 5) izdaje propisanu dokumentaciju i o tome vodi evidenciju;
- 6) obavlja vakcinaciju pasa i mačaka protiv besnila;
- 7) izdaje uverenja o zdravstvenom stanju kućnih ljubimaca koje ordinira;
- 8) organizuje, sprovodi i kontroliše obeležavanje životinja i vodi registar obeleženih životinja;
- 9) vrši trihineloskopski pregled;
- 10) sprovodi Program mera zdravstvene zaštite životinja ako u određenoj epizootiološkoj jedinici nije organizovana veterinarska stanica;
- 11) sprovodi dezinfekciju, dezinsekciju, deratizaciju i dezodoraciju objekata i vozila;
- 12) vrši i druge poslove za koje je registrovana, u skladu sa ovim zakonom.

Veterinarska ambulanta može da organizuje, sprovodi i kontroliše obeležavanje životinja i vodi registar obeleženih životinja, kao i da sprovodi Program mera zdravstvene zaštite životinja u epizootiološkoj jedinici u kojoj nije organizovana veterinarska stanica na osnovu ovlašćenja ministra.

Veterinarska ambulanta poslove iz stava 1. ovog člana može da obavlja ako ima:

- 1) u stalnom radnom odnosu zaposlenog najmanje jednog veterinara sa licencom;
- 2) odgovarajuće objekte, prostorije, opremu i uređaje.

Veterinarska ambulanta poslove iz stava 1. ovog člana može da obavlja i u izdvojenom poslovnom prostoru ako izdvojen poslovni prostor ispunjava uslove u pogledu objekta, prostorije,

opreme, uređaja i ako ima u stalnom radnom odnosu zaposlenog najmanje jednog veterinara sa licencom u izdvojenom poslovnom prostoru.

Veterinarska ambulanta može da obavlja poslove veterinarske apoteke ako ispunjava uslove iz člana 19. ovog zakona.

## **2) Veterinarska stanica**

### **Član 17**

Veterinarska stanica, pored poslova koje u skladu sa ovim zakonom obavlja veterinarska ambulanta, može i da:

- 1) sprovodi mere zdravstvene zaštite životinja utvrđene Programom mera zdravstvene zaštite životinja;
- 2) vrši promet na malo veterinarskih lekova i medicinskih sredstava za upotrebu u veterini, izuzev proinekcionih lekova seruma, vakcina i dijagnostičkih sredstava koji se koriste po Programu mera zdravstvene zaštite životinja, ako ima registrovanu veterinarsku apoteku;
- 3) vrši promet na malo hrane za životinje;
- 4) vrši promet na malo sredstava za dezinfekciju, dezinsekciju, deratizaciju i dezodoraciju, kao i sredstava za negu životinja;
- 5) sprovodi veterinarsko-sanitarne mere u karantinu u unutrašnjem prometu i uvozu;
- 6) vrši matičenje životinja;
- 7) vrši i druge poslove za koje je registrovana, u skladu sa ovim zakonom.

Veterinarska stanica može da sprovodi veterinarsko-sanitarne mere u karantinu u unutrašnjem prometu i uvozu, kao i da organizuje, sprovodi i kontroliše obeležavanje životinja i vodi registar obeleženih životinja, na osnovu ovlašćenja ministra.

Veterinarska stanica delatnost odnosno poslove iz stava 1. ovog člana može da obavlja ako ima:

- 1) u stalnom radnom odnosu zaposleno najmanje tri diplomirana veterinara sa licencom;
- 2) u stalnom radnom odnosu najmanje jednog diplomiranog inženjera poljoprivrede stočarskog smera ako se bavi poslovima matičenja životinja;
- 3) odgovarajuće objekte, prostorije, opremu i uređaje.

Veterinarska stanica može da obavlja i poslove veterinarske apoteke ako ispunjava uslove iz člana 19. ovog zakona.

Veterinarska stanica poslove iz stava 1. ovog člana može da obavlja i u izdvojenom poslovnom prostoru ako izdvojen poslovni prostor ispunjava uslove u pogledu objekta, prostorije, opreme,

uređaja i ako ima u stalnom radnom odnosu zaposlenog najmanje jednog veterinara sa licencom u izdvojenom poslovnom prostoru.

### **3) Veterinarska klinika**

#### **Član 18**

Veterinarska klinika, pored poslova koje u skladu sa ovim zakonom obavlja veterinarska ambulanta i veterinarska stanica, može da obavlja i stacionarno lečenje i negu bolesnih i povređenih životinja.

Veterinarska klinika poslove iz stava 1. ovog člana može da obavlja ako ima:

- 1) u stalnom radnom odnosu zaposleno najmanje četiri diplomirana veterinara sa licencom;
- 2) odgovarajuće objekte, prostorije, opremu i uređaje.

Veterinarska klinika poslove iz stava 1. ovog člana može da obavlja i u izdvojenom poslovnom prostoru ako izdvojen poslovni prostor ispunjava uslove u pogledu objekta, prostorije, opreme, uređaja i ako ima u stalnom radnom odnosu zaposlenog najmanje jednog veterinara sa licencom u izdvojenom poslovnom prostoru.

### **4) Veterinarska apoteka**

#### **Član 19**

Veterinarska apoteka se osniva radi prometa na malo veterinarskim lekovima i medicinskim sredstvima za upotrebu u veterini, sredstvima za negu i zaštitu životinja, kao i hrane za životinje.

Veterinarska apoteka ne može da vrši promet proinekcioničkih veterinarskih lekova, lekova za intramamarnu upotrebu, intrauterinu upotrebu seruma, vakcina i dijagnostičkih sredstava.

Određene veterinarske lekove veterinarska apoteka može izdavati samo na osnovu recepta izdatog od strane veterinara sa licencom.

Ministar bliže propisuje uslove za izdavanje veterinarskih lekova na recept i listu lekova koji se izdaju na recept.

Veterinarska apoteka može da obavlja poslove iz stava 1. ovog člana ako ima:

- 1) u stalnom radnom odnosu zaposlenog najmanje jednog diplomiranog veterinara sa licencom ili diplomiranog farmaceuta;
- 2) odgovarajuće objekte, prostorije i opremu.

Veterinarska apoteka poslove iz stava 1. ovog člana može da obavlja i u izdvojenom poslovnom prostoru ako izdvojen poslovni prostor ispunjava uslove u pogledu objekta, prostorije, opreme, uređaja i ako ima u stalnom radnom odnosu zaposlenog najmanje jednog veterinara sa licencom ili diplomiranog farmaceuta u izdvojenom poslovnom prostoru.

## **5) Centar za reprodukciju životinja i veštačko osemenjavanje**

### **Član 20**

Centar za reprodukciju životinja i veštačko osemenjavanje (u daljem tekstu: Centar za reprodukciju životinja) obavlja:

- 1) proizvodnju odnosno promet semena za veštačko osemenjavanje životinja, jajnih ćelija i oplođenih jajnih ćelija;
- 2) kontrolu zdravstvenog stanja priplodnih životinja i njihove sposobnosti za razmnožavanje tokom dobijanja, obrade i skladištenja semena za veštačko osemenjavanje, jajnih ćelija i oplođenih jajnih ćelija;
- 3) praćenje i sprovođenje mera za povećanje plodnosti životinja i učestvuje u istraživanjima u oblasti reprodukcije životinja;
- 4) pružanje stručne pomoći u sprovođenju veštačkog osemenjavanja (čuvanje i upotreba reproduktivnog materijala) i pomaže u suzbijanju neplodnosti;
- 5) druge poslove za koje je registrovan, u skladu sa ovim zakonom.

Poslove iz stava 1. ovog člana Centar za reprodukciju životinja može da obavlja ako ima:

- 1) u stalnom radnom odnosu zaposlenog veterinara sa licencom, koji je specijalista za poslove reprodukcije životinja;
- 2) odgovarajuće objekte, prostorije, opremu i sredstva za dobijanje, obradu i promet semena za veštačko osemenjavanje, jajnih ćelija i oplođenih jajnih ćelija.

## **5a) Centar za skladištenje i distribuciju semena za veštačko osemenjavanje**

### **Član 20a**

Centar za skladištenje i distribuciju semena za veštačko osemenjavanje obavlja:

- 1) skladištenje, odnosno promet semena za veštačko osemenjavanje životinja, u skladu sa odgajivačkim ciljem i odgajivačkim programom;
- 2) kontrolu skladištenja i rukovanja, kao i uslova distribucije i isporuke semena za veštačko osemenjavanje;
- 3) praćenje i vođenje evidencije o prijemu i isporuci semena za veštačko osemenjavanje;
- 4) druge poslove za koje je registrovan, u skladu sa ovim zakonom.

Poslove iz stava 1. ovog člana Centar za skladištenje i distribuciju semena za veštačko osemenjavanje može da obavlja ako ima:

- 1) u stalnom radnom odnosu zaposlenog jednog diplomiranog veterinara sa licencom;
- 2) odgovarajuće objekte, prostorije, opremu i sredstva za čuvanje i promet semena za veštačko osemenjavanje.

## **6) Laboratorija**

### **Član 21**

Laboratorija obavlja:

- 1) dijagnostička ispitivanja (bakteriološka, serološka, virusološka, parazitološka, hemijska, biohemijska, fizička, patološka i radiološka);
- 2) dijagnostička ispitivanja proizvoda životinjskog porekla i bezbednosti hrane životinjskog porekla;
- 3) dijagnostička ispitivanja hrane za životinje i vode;
- 4) druge poslove za koje je registrovana u Registru privrednih subjekata.

Poslove iz stava 1. ovog člana laboratorija može da obavlja ako je akreditovana u skladu sa važećim standardima.

Laboratorija koja vrši službenu kontrolu u oblasti bezbednosti hrane životinjskog porekla i hrane za životinje, proizvoda životinjskog porekla i zdravstvene zaštite životinja mora da ispunjava uslove u pogledu tehničke opremljenosti, kadrovske osposobljenosti i koja je akreditovana od strane nadležnog akreditacionog tela Republike Srbije u skladu sa srpskim, evropskim i međunarodnim standardima i mora da bude ovlašćena.

Ministar rešenjem utvrđuje ispunjenost uslova za obavljanje poslova službene kontrole iz stava 3. ovog člana.

Rešenje ministra iz stava 4. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministar bliže propisuje uslove koje treba da ispuni laboratorija iz stava 3. ovog člana.

U slučaju da laboratorija ne izvršava poslove za koje je ovlašćena ministar rešenjem može da oduzme dato ovlašćenje.

Rešenje ministra iz stava 7. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Spisak ovlašćenih laboratorija iz stava 3. ovog člana objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

## III REGISTAR

### **1. Upis u Registar**

#### **Član 22**

Upis u Registar vrši se na osnovu zahteva koji pravno lice i preduzetnik podnosi Ministarstvu i rešenja ministra o ispunjenosti uslova za obavljanje veterinarske delatnosti.

### **2. Sadržina i način vođenja Registra**

#### **Član 23**

Podaci iz Registra su javni.

Ministar bliže propisuje sadržinu i način vođenja Registra.

### **3. Brisanje iz Registra**

#### **Član 24**

Pravno lice odnosno preduzetnik se briše iz Registra ako donese odluku o prestanku obavljanja veterinarske delatnosti ili ako prestane da ispunjava utvrđene uslove za obavljanje veterinarske delatnosti.

## IV DRUGI OBLICI ORGANIZACIJA U VETERINARSKOJ DELATNOSTI

### **1. Veterinarsko-specijalistički zavod**

#### **Član 25**

Veterinarsko-specijalistički zavod:

- 1) učestvuje i pruža stručnu pomoć u oblasti sistematskog praćenja i dijagnostike bolesti i doprinosi sprečavanju pojave, otkrivanju, sprečavanju širenja, suzbijanju i iskorenjivanju bolesti;
- 2) vrši laboratorijsku (bakteriološku, serološku, virusološku, parazitološku, hemijsku, biohemijsku, patološku i radiološku) terensku i kliničku dijagnostiku;
- 3) vrši laboratorijsko ispitivanje bezbednosti hrane životinjskog porekla;
- 4) vrši laboratorijsko ispitivanje hrane za životinje;
- 5) *(brisana)*
- 6) učestvuje u programima edukacije i osposobljavanja vlasnika i držalaca životinja u oblasti zaštite zdravlja i dobrobiti životinja;

7) pruža stručnu pomoć u sprovođenju veštačkog osemenjavanja i suzbijanja neplodnosti životinja;

8) vrši ispitivanje semena za veštačko osemenjavanje životinja, jajnih ćelija i oplodjenih jajnih ćelija;

9) vrši i druge poslove za koje je registrovan u Registru privrednih subjekata.

### *Uslovi za obavljanje poslova veterinarsko-specijalističkog zavoda*

## **Član 26**

Veterinarsko-specijalistički zavod poslove iz člana 25. ovog zakona može da obavlja ako ima:

1) u stalnom radnom odnosu zaposleno najmanje pet diplomiranih veterinara sa licencom specijalista iz sledećih oblasti: epizootiologije, patološke morfologije, mikrobiologije sa imunologijom, reprodukcije životinja i higijene hrane životinjskog porekla;

2) odgovarajuće objekte, prostorije, opremu i uređaje.

Doktori nauka veterinarske medicine ili magistri mogu da se bave specijalističkim poslovima u oblastima iz stava 1. tačka 1) ovog člana ako im je glavni izborni predmet na postdiplomskim studijama, akademskim diplomskim i doktorskim studijama bio iz odgovarajuće oblasti specijalizacije.

Ministar bliže propisuje uslove u pogledu objekata, prostorija, opreme i uređaja iz stava 1. ovog člana.

Ministar utvrđuje ispunjenost uslova iz stava 1. ovog člana.

Laboratorija veterinarsko-specijalističkog zavoda mora da bude akreditovana od organizacije nadležne za akreditaciju.

## **2. Veterinarski institut**

### **Član 27**

Veterinarski institut pored poslova koje u skladu sa ovim zakonom obavlja veterinarsko-specijalistički zavod može da obavlja i:

1) kliničko ispitivanje veterinarskih lekova i medicinskih sredstava, sredstava za dezinfekciju, dezinfekciju, deratizaciju i dezodoraciju, kao i kontrolu i praćenje efikasnosti i štetnosti veterinarskih lekova i sredstava za dezinfekciju, dezinfekciju, deratizaciju i dezodoraciju;

2) prati i sprovodi mere za povećanje plodnosti životinja i učestvuje u istraživanjima u oblasti reprodukcije životinja;

3) ispituje i prati ostatke štetnih materija kod životinja, proizvoda životinjskog porekla i hrane za životinje;

4) druge poslove za koje je registrovan u Registru privrednih subjekata.

### *Uslovi za obavljanje poslova veterinarskog instituta*

#### **Član 28**

Veterinarski institut poslove iz člana 27. ovog zakona može da obavlja ako ima:

- 1) u stalnom radnom odnosu zaposleno najmanje deset doktora nauka;
- 2) u stalnom radnom odnosu zaposleno najmanje pet diplomiranih veterinaru sa licencom specijalista iz sledećih oblasti: epizootiologije, patološke morfologije, mikrobiologije sa imunologijom, reprodukcije životinja i higijene hrane životinjskog porekla;
- 3) odgovarajuće objekte, prostorije, opremu i uređaje.

Doktori nauka veterinarske medicine ili magistri veterinarske medicine mogu da se bave specijalističkim poslovima u oblastima iz stava 1. tačka 2) ovog člana ako im je glavni izborni predmet na postdiplomskim studijama, akademskim diplomskim i doktorskim studijama bio iz odgovarajuće oblasti specijalizacije.

Ministar bliže propisuje uslove u pogledu objekata, prostorija, opreme i uređaja iz stava 1. ovog člana.

Ministar utvrđuje ispunjenost uslova iz stava 1. ovog člana.

Laboratorija veterinarskog instituta mora da bude akreditovana od organizacije nadležne za akreditaciju.

#### **Član 29\***

*(Prestalo da važi)*

### **3a Referentna laboratorija**

#### **Član 29a**

Referentna laboratorija obavlja:

- 1) superanalize uzoraka i potvrdna dijagnostička ispitivanja (bakteriološka, serološka, virusološka, parazitološka, hemijska, biohemijska, fizička, patološka i radiološka) u oblasti dijagnostike zaraznih bolesti životinja, laboratorijskih ispitivanja hrane za životinje, vode za napajanje životinja i bezbednosti hrane;
- 2) proveru rezultata ispitivanja, primenjenih testova i metoda u oblasti dijagnostike zaraznih bolesti životinja, laboratorijskih ispitivanja hrane za životinje, vode za napajanje životinja i bezbednosti hrane i monitoringa;
- 3) čuvanje referentnih seruma i standardnih reagenasa, izolata mikroorganizama;

- 4) pripremu, održavanje i distribuciju referentnog materijala;
- 5) uvođenje novih dijagnostičkih metoda;
- 6) testiranje i proveru kvaliteta vakcina i dijagnostičkih sredstava i reagenasa;
- 7) organizuje međulaboratorijska uporedna testiranja laboratorija na nacionalnom nivou, obrađuje dobijene rezultate međulaboratorijskih uporednih ispitivanja, sastavlja izveštaje, daje preporuke i organizuje obuke i treninge u oblasti dijagnostike;
- 8) učestvuje u međunarodno organizovanim međulaboratorijskim uporednim ispitivanjima;
- 9) saraduje sa nacionalnim referentnim laboratorijama drugih zemalja;
- 10) stara se i organizuje uspostavljanje jedinstvenih kriterijuma i metoda ispitivanja u ovlašćenim laboratorijama;
- 11) dostavlja informacije dobijene od nacionalnih laboratorija drugih zemalja Ministarstvu i ovlašćenim laboratorijama;
- 12) obezbeđuje stručnu i tehničku pomoć Ministarstvu za primenu koordinisanih planova kontrole;
- 13) obavlja implementaciju, odnosno razvijanje metoda testiranja u skladu sa međunarodnim standardima;
- 14) obučava osoblje u ovlašćenim laboratorijama;
- 15) priprema nacionalne vodiče za uzorkovanje i rukovanje uzorcima;
- 16) obavlja i druge poslove za koje je registrovana u Registru privrednih subjekata.

Ministar određuje jednu ili više nacionalnih referentnih laboratorija za ispitivanja u skladu sa ovim zakonom i međunarodnim dogovorima, sporazumima i konvencijama, kao i vrste ispitivanja.

Ministar može da ovlasti jednu od organizacija iz čl. 21, 25. ili 27. ovog zakona, kao referentnu laboratoriju za jednu ili više vrsta ispitivanja.

Poslove iz stava 1. ovog člana referentna laboratorija može da obavlja ako je akreditovana u skladu sa važećim standardima.

Ako u Republici Srbiji ne postoji referentna laboratorija koja ispunjava propisane uslove, ministar može za pojedina ispitivanja, kao referentnu laboratoriju da odredi laboratoriju sa teritorije druge države za tražena ispitivanja.

Spisak referentnih i laboratorija iz st. 2. i 6. ovog člana objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

#### **4. Visokoškolske ustanove i visokoškolske jedinice, koje se bave obrazovanjem veterinarara**

##### **Član 30**

U oblasti veterinarske delatnosti, a radi potrebe obrazovanja studenata, visokoškolske ustanove i visokoškolske jedinice, koje se bave obrazovanjem veterinarara, obavljaju:

- 1) lečenje obolelih životinja, operativne i druge veterinarsko-medicinske intervencije na životinjama u okviru klinika;
- 2) obdukciju i patohistološki pregled životinja, organa i tkiva;
- 3) veterinarsko-medicinska veštačenja, ekspertize i mišljenja;
- 4) laboratorijske analize.

Za obavljanje poslova iz stava 1. tač. 2), 3) i 4) Ministarstvo može da zaključi ugovor sa visokoškolskim ustanovama i visokoškolskim jedinicama, koje se bave obrazovanjem veterinarara.

Laboratorije visokoškolskih ustanova i visokoškolskih jedinica, koje se bave obrazovanjem veterinarara, moraju da budu akreditovane od organizacije nadležne za akreditaciju.

### **V VETERINARSKI RADNICI**

#### **1. Pripravnički staž i stručni ispit veterinarskih radnika**

##### **Član 31**

Veterinarski radnici su:

- 1) veterinari;
- 2) veterinarski tehničari.

Veterinar koji ima završen VII stepen stručne spreme i položen stručni ispit može da obavlja sve stručne poslove veterinarske delatnosti.

Veterinarski tehničar koji ima završen IV stepen stručne spreme i položen stručni ispit pomaže veterinarima u obavljanju veterinarske delatnosti i pod njihovim nadzorom obavlja poslove koje mu oni odrede.

Veterinarski tehničari ne mogu izvoditi hirurške zahvate, postavljati dijagnozu, propisivati način lečenja i samostalno raspolagati lekovima.

Veterinarski tehničari u posebnim okolnostima, uz saglasnost i pod nadzorom veterinarara mogu da obavljaju određene hirurške zahvate (kastracija prasadi).

## **Član 32**

Zabranjeno je obavljanje veterinarske delatnosti od strane lica koja se, u smislu ovog zakona, ne smatraju veterinarskim radnicima.

## **Član 33**

Veterinari i veterinarski tehničari ne mogu samostalno obavljati poslove veterinarske delatnosti dok ne obave pripravnički staž i polože stručni ispit.

Pripravnički staž za veterinare traje godinu dana, a za veterinarske tehničare šest meseci.

Veterinari i veterinarski tehničari po završenom pripravničkom stažu, dok ne polože stručni ispit, a najduže godinu dana, mogu obavljati određene poslove veterinarske delatnosti pod neposrednim nadzorom veterinara.

## **Član 34**

Po isteku pripravničkog staža veterinari i veterinarski tehničari dužni su da polože stručni ispit u roku od jedne godine.

Stručni ispit veterinari i veterinarski tehničari polažu pred ispitnom komisijom koju obrazuje ministar.

Organizovanje i obavljanje polaganja stručnog ispita iz stava 1. ovog člana obavlja Ministarstvo.

## **Član 35**

Ministar propisuje program, organizaciju polaganja stručnog ispita, sastav i rad ispitne komisije, sadržaj stručnog ispita, obrazac zapisnika o polaganju stručnih ispita, obrazac uverenja o položenom stručnom ispitu i način polaganja stručnog ispita.

## ***2. Neprekidno vršenje veterinarskih poslova***

## **Član 36**

U hitnim i drugim neodložnim potrebama pružanja veterinarske pomoći i usluga odnosno radi obezbeđivanja neprekidnog pružanja zdravstvene zaštite i nege životinja, subjekti koji obavljaju veterinarsku delatnost dužni su da obezbede radno vreme zaposlenih duže od punog radnog vremena (dežurstvo, pripravnost) odnosno prekovremeni rad.

# VI VETERINARSKA KOMORA

## **1. Osnivanje**

### **Član 37**

Radi zaštite i unapređenja stručnosti, očuvanja profesionalne etike, podizanja nivoa zdravstvene zaštite životinja, kao i zaštite profesionalnih interesa doktora veterinarske medicine odnosno diplomiranih veterinarara, kao i radi ostvarivanja drugih ciljeva osniva se Veterinarska komora (u daljem tekstu: Komora), kao profesionalna organizacija, sa pravima i obavezama utvrđenim ovim zakonom i statutom Komore.

Komora ima svojstvo pravnog lica.

Članstvo u Komori obavezno je za lica iz stava 1. ovog člana.

## **2. Poslovi Komore**

### **Član 38**

Komora obavlja sledeće poslove:

- 1) donosi Kodeks etike veterinarske struke i obezbeđuje njegovu primenu;
- 2) u skladu sa Kodeksom iz tačke 1) ovog člana, stara se o ugledu profesije, disciplini pri obavljanju veterinarske delatnosti i preuzima odgovarajuće mere u slučaju nepridržavanja etičkih normi;
- 3) izdaje, produžava, privremeno ili trajno oduzima licence veterinarima i o tome vodi evidenciju;
- 4) vodi evidenciju članova Komore;
- 5) izrađuje kriterijume i sprovodi postupak obnavljanja licence;
- 6) pruža informacije iz evidencije veterinarskih organizacija;
- 7) organizuje i učestvuje u organizovanju stručnih skupova;
- 8) predlaže cene veterinarskih usluga;
- 9) predlaže i po potrebi daje mišljenje o planovima i programima srednjoškolskog obrazovanja, osnovnih i specijalističkih studija u oblasti veterinarstva i daje mišljenje o potrebama za veterinarskim kadrovima;
- 10) učestvuje u pripremi propisa iz oblasti veterinarstva;
- 11) osniva i saziva Etički komitet koji razmatra i odlučuje o povredama Kodeksa etike veterinarske struke i vodi disciplinski postupak protiv veterinarara sa licencom u skladu sa odredbama statuta;

12) obavlja i druge poslove predviđene statutom Komore.

Organizacija i način obavljanja poslova iz stava 1. ovog člana bliže se uređuje statutom i opštim aktima Komore.

Na statut i opšte akte Komore saglasnost daje Ministarstvo.

### **3. Organi Komore**

#### **Član 39**

Organi Komore su: skupština, upravni odbor, nadzorni odbor i predsednik.

Upravni odbor čine predsednik, potpredsednik, jedan predstavnik Ministarstva, jedan predstavnik javne veterinarske službe i tri predstavnika veterinarske organizacije.

Broj, sastav, delokrug i način izbora organa iz stava 1. ovog člana utvrđuju se statutom Komore.

### **4. Statut Komore**

#### **Član 40**

Komora donosi statut.

Statutom Komore bliže se uređuju:

- 1) delokrug Komore;
- 2) organi Komore i njihov delokrug rada;
- 3) način određivanja visine članarine i finansiranja rada Komore;
- 4) druga pitanja iz nadležnosti Komore.

### **5. Sredstva za rad Komore**

#### **Član 41**

Komora stiče sredstva za rad od članarine, naknade za izdavanje licenci, donacija, sponzorstva, poklona i drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Komora utvrđuje visinu članarine i naknade za izdavanje licence iz stava 1. ovog člana uz saglasnost ministra.

Nadzor nad zakonitošću rada Komore vrši Ministarstvo.

## **6. Licenca**

### **Član 42**

Licencu za obavljanje veterinarske delatnosti može da stekne lice sa završenim studijama veterinarske medicine, položenim stručnim ispitom i sa stručnim rezultatima u obavljanju poslova veterinarske delatnosti, kao i preporukom dva člana Komore.

*Period za koji se izdaje licenca*

### **Član 43**

Licenca se izdaje za period od pet godina.

Troškove izdavanja licence iz stava 1. ovog člana snosi podnosilac zahteva za izdavanje licence.

*Izdavanje, produžavanje ili oduzimanje licence*

### **Član 44**

Način izdavanja, produžavanja ili oduzimanje licence privremeno, odnosno trajno, Registar licenci, evidencije, kao i organi Komore koji odlučuju o izdavanju, produžavanju i oduzimanju licence bliže se uređuju statutom Komore.

*Privremeno i trajno oduzimanje licence*

### **Član 45**

Izdatu licencu Komora može rešenjem privremeno oduzeti za period koji odgovara težini prekršaja, a najduže devet meseci ako Etički komitet utvrdi povredu Kodeksa etike veterinarske struke.

Izdatu licencu Komora može rešenjem trajno oduzeti i brisati lice iz evidencije veterinara ako je tom licu licenca prethodno dva puta privremeno oduzeta u skladu sa odredbom stava 1. ovog člana.

Protiv rešenja iz člana 43. stav 1. ovog zakona i rešenja iz st. 1. i 2. ovog člana može se izjaviti žalba ministru.

## **VII ZOOHIGIJENSKA SLUŽBA**

### **Član 46**

Lokalna samouprava dužna je da na svojoj teritoriji organizuje zoohigijensku službu koja obavlja sledeće poslove:

1) hvata i zbrinjava napuštene životinje u prihvatilišta za životinje;

2) neškodljivo uklanja leševe životinja sa javnih površina i objekata za uzgoj, držanje, dresuru, izlaganje, održavanje takmičenja ili promet životinja;

3) transport ili organizovanje transporta leševa životinja sa javnih površina i objekata iz tačke 2) ovog člana do objekta za sakupljanje, preradu ili uništavanje otpada životinjskog porekla na način koji ne predstavlja rizik po druge životinje, ljude ili životnu sredinu.

Lokalna samouprava je dužna da za poslove iz stava 1. tačka 2) ovog člana ima izgrađen objekat za sakupljanje leševa životinja.

U objektu iz stava 2. ovog člana lokalna samouprava može sakupljati i druge sporedne proizvode životinjskog porekla.

Lokalna samouprava koja nije organizovala zoohigijensku službu dužna je da do njenog organizovanja obezbedi finansiranje uklanjanja leševa.

Kada je životinja uginula pod okolnostima koje se ne smatraju uobičajenim, leš životinje može biti uklonjen samo po nalogu veterinarskog inspektora.

## VIII SAVET ZA VETERINARSTVO

### Član 47

Radi razmatranja stručnih pitanja u oblasti obavljanja veterinarske delatnosti ministar osniva Savet za veterinarstvo (u daljem tekstu: Savet) koji daje stručna mišljenja ministru o svim pitanjima vezanim za zaštitu i unapređenje zdravlja i dobrobiti životinja i javnog veterinarskog zdravstva.

### Poslovi Saveta

### Član 48

Savet daje stručna mišljenja u vezi sa:

1) procenom analize rizika unošenja, pojave i širenja zaraznih bolesti i procena mogućih negativnih efekata po zdravlje životinja i ljudi;

2) Dugoročnom strategijom zdravstvene zaštite životinja;

3) Programom mera zdravstvene zaštite životinja;

4) predloženom listom naročito opasnih zaraznih bolesti životinja;

5) posebnim planovima i programima za sprečavanje pojave, širenja, suzbijanja i iskorenjivanja naročito opasnih zaraznih bolesti, enzootskih i egzotičnih bolesti;

6) veterinarsko-sanitarnim merama koje treba doneti ili izmeniti radi unapređenja veterinarskog javnog zdravstva;

7) obavljanjem drugih neophodnih zadataka u vezi sa zaštitom i unapređenjem zdravlja i dobrobiti životinja.

## IX ZAŠTITA ZDRAVLJA ŽIVOTINJA I LJUDI OD BOLESTI KOJE SE MOGU PRENETI SA ŽIVOTINJA NA LJUDE

### **1. Mere za sprečavanje pojave zaraznih bolesti životinja**

#### **Član 49**

Radi zaštite zdravlja životinja i ljudi od bolesti koje se mogu preneti sa životinja na ljude, kao i radi unapređenja poslova zdravstvene zaštite životinja donose se planski dokumenti.

Planski dokumenti iz stava 1. ovog člana jesu:

- 1) Dugoročna strategija zdravstvene zaštite životinja;
- 2) Program mera zdravstvene zaštite životinja;
- 3) posebni programi zdravstvene zaštite životinja;
- 4) krizni planovi.

#### *Dugoročna strategija zdravstvene zaštite životinja*

#### **Član 50**

Dugoročnu strategiju zdravstvene zaštite životinja donosi Vlada za period od pet godina.

Dugoročnom strategijom iz stava 1. ovog člana, određuje se obim mera zdravstvene zaštite životinja i dijagnostika zaraznih bolesti, a radi zaštite životinja od zaraznih bolesti odnosno sprečavanja prenošenja zaraznih bolesti koje se sa životinja mogu preneti na ljude.

Dugoročnom strategijom iz stava 1. ovog člana utvrđuje se i obim potrebnih sredstava za njeno sprovođenje koja se obezbeđuju u budžetu Republike Srbije.

#### *Program mera zdravstvene zaštite životinja*

#### **Član 51**

Radi sprečavanja pojave, ranog otkrivanja, širenja, praćenja, suzbijanja ili iskorenjivanja zaraznih bolesti i obezbeđivanja sistema obeležavanja, registracije, kao i sledljivosti životinja ministar donosi Program mera zdravstvene zaštite životinja (u daljem tekstu: Program mera) najkasnije do kraja januara tekuće godine za koju se donosi.

Programom mera iz stava 1. ovog člana utvrđuju se konkretne mere, rokovi, način sprovođenja tih mera, subjekti koji će ih sprovođiti, izvori i način obezbeđivanja i korišćenja sredstava, kao i način kontrole sprovođenja mera.

Obezbeđenje zaštite ljudi od zaraznih bolesti koje se mogu preneti sa životinja na ljude organizuje se i sprovodi u saradnji sa organima državne uprave, drugim organizacijama i ustanovama nadležnim za poslove zdravlja.

### *Posebni programi zdravstvene zaštite životinja*

#### **Član 52**

Posebni programi zdravstvene zaštite životinja donose se u slučaju opasnosti od pojave ili pojave naročito opasnih zaraznih bolesti i egzotičnih bolesti, kao i kod sprečavanja širenja endemskih bolesti.

Ministar donosi posebne programe zdravstvene zaštite životinja iz stava 1. ovog člana.

#### **Član 52a**

Kada postoji direktni ili indirektni rizik po zdravlje ljudi ili zdravlje životinja primenjuju se mere utvrđene Planom upravljanja kriznim situacijama za suzbijanje pojedinih zaraznih bolesti životinja.

Ministar donosi Plan upravljanja kriznim situacijama (u daljem tekstu: krizni plan) koji naročito sadrži organizaciju, mere i način sprovođenja mera za suzbijanje pojedinih zaraznih bolesti životinja, kao i postupak njihove kontrole.

Krizne planove sprovode krizni centri koje obrazuje ministar, u skladu sa propisima o državnoj upravi.

Sredstva za nabavku, skladištenje i dopunjavanje minimalnih zaliha potrebne opreme i sredstva za krizne centre obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Ministarstvo priprema i sprovodi vežbe simulacije izbijanja pojedinih zaraznih bolesti radi provere kriznih planova.

Ministarstvo izrađuje i organizuje plan edukacije za otkrivanje, praćenje, suzbijanje i iskorenjivanje pojedinih zaraznih bolesti životinja.

### *Način ustupanja poslova iz Programa mera*

#### **Član 53**

Poslovi iz Programa mera, koji su utvrđeni kao poslovi od javnog interesa, ustupaju se pravnim licima i preduzetnicima putem konkursa koji raspisuje Ministarstvo i objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Konkurs se ne raspisuje za poslove:

- 1) koje obavlja Nacionalna laboratorija;
- 2) koje obavlja javna veterinarska ambulanta odnosno javna veterinarska stanica iz člana 15. ovog zakona;

- 3) koje obavlja veterinarska služba;
- 4) vakcinacije pasa i mačaka protiv besnila.

Konkurs iz stava 1. ovog člana sadrži:

- 1) vrste javnih poslova za koje se konkurs raspisuje;
- 2) period na koji se dodeljuju javni poslovi;
- 3) dokaz o ispunjenosti uslova u pogledu iskustva, rezultata i blagovremenosti u dosadašnjem obavljanju javnih poslova;
- 4) rok za donošenje i objavljivanje odluke o izboru pravnog lica;
- 5) način obaveštavanja o rezultatima konkursa.

Konkurs iz stava 1. ovog člana sprovodi Komisija koju obrazuje ministar.

Odluku o izboru pravnog lica za obavljanje javnih poslova donosi ministar.

Rezultati konkursa objavljuju se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

#### *Ugovor o obavljanju poslova od javnog interesa*

### **Član 54**

Na osnovu odluke o izboru, Ministarstvo sa pravnim licem kome je dodeljeno obavljanje javnih poslova zaključuje ugovor kojim se utvrđuju:

- 1) javni poslovi koji su predmet ugovora;
- 2) područje na kojem će se obavljati javni poslovi;
- 3) veterinari koji će obavljati određene javne poslove;
- 4) metode, način i postupak obavljanja javnih poslova;
- 5) međusobna prava, obaveze i odgovornosti;
- 6) radno vreme i način obezbeđenja neprekidne brige o zaštiti zdravlja životinja;
- 7) vreme za koje se zaključuje ugovor;
- 8) način finansiranja javnih poslova.

*Obaveze vlasnika i držaoca životinja u vezi sa sprovođenjem Programa mera*

## **Član 55**

Vlasnici i držaoci životinja dužni su da omogućće sprovođenje Programa mera.

O sprovedenim merama iz stava 1. ovog člana vlasnici i držaoci životinja dužni su da čuvaju dokaz najmanje dve godine.

### *Vakcinacija pasa i mačaka protiv besnila*

## **Član 56**

Veterinarske stanice i veterinarske ambulante vrše vakcinaciju pasa i mačaka u skladu sa Programom mera i izdaju potvrdu o vakcinaciji protiv besnila vlasnicima odnosno držaocima pasa ili mačaka, i o tome vode evidenciju.

Vakcinisani psi moraju se trajno obeležiti u skladu sa posebnim propisom.

Za obeležene i registrovane pse i mačke izdaje se pasoš.

Ministar propisuje oblik i sadržinu potvrde o vakcinaciji protiv besnila iz stava 1. ovog člana, sadržinu evidencije o vakcinisanim psima i mačkama, kao i izgled i sadržinu pasoša za pse i mačke.

### *Veterinarski lekovi i medicinska sredstva za upotrebu u veterini neophodni za sprovođenje Programa mera*

## **Član 57**

Raspodelu veterinarskih lekova i medicinskih sredstava za sprovođenje vakcinacija i dijagnostičkih ispitivanja prema Programu mera vrši Ministarstvo.

Pravna lica i preduzetnici koji sprovode Program mera dužni su da vode evidenciju o prijemu i upotrebi veterinarskih lekova i medicinskih sredstava za sprovođenje vakcinacije i dijagnostičkih ispitivanja iz stava 1. ovog člana i da izveštaj o upotrebljenim veterinarskim lekovima dostavljaju Ministarstvu.

Ministar propisuje sadržinu, oblik, način vođenja evidencije, kao i način i rokove za dostavljanje izveštaja iz stava 2. ovog člana.

### *Zarazne bolesti životinja koje se obavezno prijavljuju*

## **Član 58**

Zarazne bolesti životinja koje se obavezno prijavljuju jesu bolesti visokog rizika za zdravlje životinja odnosno ljudi, i to:

- 1) enzooske bolesti životinja, ako se bolest pojavi ili raširi na teritoriji Republike Srbije;
- 2) egzotične bolesti, ako se bolest unese i raširi na teritoriji Republike Srbije.

Ministar propisuje listu zaraznih bolesti koje se obavezno prijavljuju, kao i način njihovog prijavljivanja.

### **Član 58a**

Za određene bolesti životinja Ministarstvo može dodeliti zdravstveni status koji se odnosi na stado, jato, farmu, kompartment, zone, područje ili državu.

Zahtev za međunarodno priznavanje statusa države, područja ili kompartmenta Ministarstvo može podneti Evropskoj komisiji, OIE ili drugoj međunarodnoj organizaciji.

Ministar propisuje listu bolesti, način, kao i uslove za dobijanje zdravstvenog statusa stada, jata, farme, kompartmenta, zone i područja.

### *Sprovođenje mera za sprečavanje pojave zaraznih bolesti*

### **Član 59**

Radi zaštite zdravlja životinja i ljudi od bolesti koje se sa životinja mogu preneti na ljude sprovode se mere za sprečavanje pojave zaraznih bolesti, i to:

- 1) obavezne opšte preventivne mere koje sprovode vlasnici odnosno držaoci životinja;
- 2) posebne preventivne mere koje sprovode veterinarske organizacije.

Obavezne opšte preventivne mere obuhvataju mere sprečavanja unošenja uzročnika zaraznih bolesti u objekte za proizvodnju i promet iz člana 72. ovog zakona.

Posebne preventivne mere u zavisnosti od prirode bolesti i mogućeg rizika primenjuju se u objektima i obuhvataju vakcinaciju, zaštitu lekovima u profilaktičke svrhe, kao i preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju.

Pored mera iz stava 1. ovog člana sprovode se i mere ranog otkrivanja i dijagnostike zaraznih bolesti koje se obavezno prijavljuju.

### *Rano otkrivanje i dijagnostika zaraznih bolesti*

### **Član 60**

Mere ranog otkrivanja i dijagnostike zaraznih bolesti jesu:

- 1) stalni nadzor zdravstvenog stanja životinja koji obuhvata praćenje zdravstvenog stanja životinja, epizootiološke situacije i sprovođenje dijagnostičkih ispitivanja;
- 2) utvrđivanje uzroka uginuća ili oboljenja životinje, kada se sumnja da je uzrok oboljenja ili uginuća životinje zarazna bolest.

Ministar utvrđuje mere ranog otkrivanja i dijagnostike zarazne bolesti, kao i način njihovog sprovođenja.

## *Postupak u slučaju sumnje na zaraznu bolest*

### **Član 61**

Smatra se da postoji sumnja na zaraznu bolest u slučaju pojave kliničkih simptoma koji ukazuju na nju, kada nastupi naglo uginuće životinja bez vidljivog uzroka ili ako se među životinjama iz istog objekta pojave uzastopno dva ili više slučajeva oboljenja sa istim ili sličnim znacima ili uginuća.

U slučaju sumnje na zaraznu bolest, vlasnik ili držalac životinje dužan je da:

- 1) odmah to prijavi veterinaru ili veterinarskom inspektoru;
- 2) onemogući drugim licima pristup životinji, krdu, stadu ili lešu uginule životinje do dolaska veterinara ili veterinarskog inspektora;
- 3) izoluje životinju ili leš životinje za koju se sumnja da je obolela;
- 4) čuva leš životinje za koju se sumnja da je uginula od zarazne bolesti dok ne dobije uputstvo od veterinara ili veterinarskog inspektora;
- 5) pruža informacije koje zatraži veterinar ili veterinarski inspektor;
- 6) omogući uzimanje potrebnog materijala radi ispitivanja.

Veterinar je dužan da prijavi veterinarskom inspektoru sumnju na pojavu zarazne bolesti.

Po prijavi na sumnju o pojavi zarazne bolesti veterinarski inspektor vrši epizootiološki uviđaj i o tome obaveštava Ministarstvo.

### **Član 62**

Ako veterinarski inspektor pri pregledu životinja pre i posle klanja posumnja na prisustvo zarazne bolesti ili otkrije zaraznu bolest dužan je da:

- 1) o tome obavesti Ministarstvo;
- 2) postupi u skladu sa posebnim propisom;
- 3) naloži pravnom licu odnosno preduzetniku preduzimanje neophodnih mera za sprečavanje širenja zarazne bolesti.

## *Dijagnostika zarazne bolesti*

### **Član 63**

U slučaju sumnje na zaraznu bolest, veterinarska stanica i veterinarska ambulanta organizuje i uzima uzorke materijala za laboratorijsko ispitivanje i dostavlja ga ovlašćenoj laboratoriji na ispitivanje.

Organizovanje, uzimanje i slanje uzoraka materijala iz stava 1. ovog člana vrši se pod nadzorom veterinarskog inspektora.

Kada se na osnovu rezultata dijagnostičkih ispitivanja potvrdi prisustvo zarazne bolesti ministar određuje granicu zaraženog i ugroženog područja i mere za sprečavanje širenja, suzbijanja i iskorenjivanja zarazne bolesti.

Ministar propisuje način određivanja granice zaraženog i ugroženog područja, mere za sprečavanje širenja, suzbijanja i iskorenjivanja zarazne bolesti i prestanak mera.

Ministar propisuje način prijave i odjave zarazne bolesti, kao i način obaveštavanja o preduzetim merama.

## ***2. Mere za sprečavanje širenja, suzbijanje i iskorenjivanje zaraznih bolesti***

### **Član 64**

Kada se na osnovu rezultata dijagnostičkih ispitivanja iz člana 63. stav 3. ovog zakona potvrdi prisustvo zarazne bolesti ili u slučaju sumnje na pojavu zarazne bolesti Ministarstvo nalaže mere koje su neophodne za sprečavanje širenja, suzbijanje i iskorenjivanje bolesti, i to:

- 1) izdvajanje zdravih od zaraženih životinja, posebno obeležavanje i vođenje evidencije tako obeleženih životinja;
- 2) zatvaranje obolelih životinja ili zatvaranje objekata u kojima je utvrđena zarazna bolest i zabranu pašnog načina držanja domaćih životinja;
- 3) ograničavanje ili zabranu kretanja životinja;
- 4) zabranu klanja;
- 5) zabranu prometa životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje, pratećih predmeta i izlučevina iz zaraženih područja ili objekata;
- 6) klanje ili ubijanje, na stručan i human način, zaraženih životinja ili životinja za koje se sumnja da su zaražene ili ubijanja životinja iz preventivnih ili dijagnostičkih razloga;
- 7) oduzimanje i neškodljivo odlaganje leševa životinja koje su uginule ili koje su ubijene, kao i proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje, pratećih predmeta ili izlučevina koje nije moguće dekontaminirati čišćenjem i dezinfekcijom;
- 8) posebne veterinarsko-sanitarne kontrole u zaraženom i ugroženom području;
- 9) zabranu organizovanja sajмова, izložbi i drugog okupljanja životinja, prodaje hrane životinjskog porekla i hrane za životinje van poslovnog prostora, kao i rada stočnih pijaca;
- 10) zabranu ili ograničavanje prirodnog pripusta životinja, kao i prikupljanja, obrade, skladištenja i korišćenja sperme za veštačko osemenjavanje životinja, jajnih ćelija i oplođenih jajnih ćelija koji potiču iz zaraženog ili ugroženog područja;

- 11) vakcinaciju, dijagnostičko ispitivanje i lečenje životinja;
- 12) ograničavanja kretanja lica koja su bila u kontaktu sa zaraženim životinjama, sa životinjama za koje se sumnja da su zaražene, ili sa proizvodima životinjskog porekla, hranom životinjskog porekla, hranom za životinje, pratećim predmetima ili izlučevinama zaraženih životinja;
- 13) zatvaranje i zaprečavanje prilaza zaraženom području i postavljanje na takvim prilazima tabli sa upozorenjem o prisustvu zarazne bolesti i kontrolama koje se preduzimaju na takvim područjima;
- 14) dezinfekciju, dezinsekciju, deratizaciju i dezodoraciju objekata u kojima se drže zaražene životinje ili životinje za koje se sumnja da su zaražene, kao i pratećih predmeta koji su bili u kontaktu sa zaraženim životinjama ili životinjama za koje se sumnja da su zaražene, kao i mesta uginuća životinje;
- 15) dezinfekciju ljudi i vozila koji su bili u kontaktu sa zaraženim životinjama ili životinjama za koje se sumnja da su zaražene;
- 16) strogo držanje u zatvorenom prostoru pasa i mačaka čiji je vlasnik poznat i ubijanje na human način pasa i mačaka lualica;
- 17) angažovanje organa nadležnog za unutrašnje poslove i poslove odbrane, u skladu sa potrebama, u cilju pružanja pomoći Ministarstvu u primeni i sprovođenju mera za sprečavanje širenja, suzbijanje i iskorenjivanje bolesti;
- 18) obaveštavanje nadležnih zdravstvenih ustanova o zaraznim bolestima životinja koje se sa životinja mogu preneti na ljude;
- 19) utvrđivanje uzroka oboljenja i uginuća;
- 20) sprovođenje epizootiološkog uviđaja;
- 21) sprovođenje ispitivanja kod divljih životinja;
- 22) sprovođenje zoohigijenskih, zootehničkih, karantinskih i biosigurnosnih mera na mestima gde se životinje drže ili uzgajaju.

Ministar može da naloži i druge veterinarsko-sanitarne mere koje se odnose na sprečavanje pojave, otkrivanje, sprečavanje širenja, suzbijanje i iskorenjivanje zarazne bolesti.

Mere iz stava 1. ovog člana mogu se narediti i ako postoji opasnost od pojave bolesti.

#### *Vanredne veterinarsko-sanitarne mere*

### **Član 65**

U slučaju pojave naročito opasne zarazne bolesti sa liste OIE, vanrednog stanja ili stanja neposredne ratne opasnosti, elementarne nepogode ili širenja epizootija Ministarstvo može da naredi subjektima u veterinarskoj delatnosti sprovođenje vanrednih veterinarsko-sanitarnih mera.

## **Član 66**

Ako postoji opasnost da se zarazna bolest proširi na teritoriji Republike Srbije, Ministarstvo može na ugroženom području narediti da se:

- 1) na određenim mestima (putevi, mostovi, skele i dr.) sprovodi kontrola prometa životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje i pratećih predmeta;
- 2) na određenom području zabrani ili ograniči dovoz životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje i pratećih predmeta;
- 3) sprovodi dezinfekcija fizičkih lica i prevoznih sredstava.

## **Član 67**

U slučajevima iz člana 65. ovog zakona, na predlog Ministarstva, Vlada preduzima mere koje se odnose na:

- 1) mobilizaciju veterinaru i građana za sprovođenje propisanih mera zdravstvene zaštite životinja;
- 2) mobilizaciju opreme, lekova i prevoznih sredstava u skladu sa posebnim propisima i privremenu upotrebu zemljišta i zgrada radi sprovođenja propisanih mera zdravstvene zaštite životinja;
- 3) korišćenje zemljišta i objekata u svrhu neškodljivog uklanjanja leševa ubijenih ili uginulih životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje i pratećih predmeta i drugog zaraženog materijala zakopavanjem, spaljivanjem ili na neki drugi način;
- 4) određivanje posebnih zadataka svim subjektima koji obavljaju veterinarsku delatnost, a po potrebi i drugim pravnim licima i državnim organima radi sprovođenja propisanih mera zdravstvene zaštite životinja.

## **Član 68**

Zarazna bolest je prestala kad od ozdravljenja, uginuća ili ubijanja poslednje obolele životinje i posle izvršene završne dezinfekcije protekne najduži period inkubacije za tu zaraznu bolest, osim u slučajevima kada je preporukama OIE drugačije određeno.

### *Naknada štete*

## **Član 69**

Vlasnici životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje i pratećih predmeta imaju pravo na naknadu štete za:

- 1) životinje koje su ubijene u dijagnostičke svrhe;
- 2) životinje koje su uginule neposredno pre prijave i tokom trajanja bolesti, ako je vlasnik ili držalac životinje ispunio obaveze iz člana 61. stav 2. ovog zakona;

- 3) životinje koje su ubijene u cilju suzbijanja zarazne bolesti;
- 4) proizvode životinjskog porekla i hranu životinjskog porekla oduzete i uništene u cilju suzbijanja zarazne bolesti;
- 5) hranu za životinje oduzetu i uništenu u cilju suzbijanja zarazne bolesti;
- 6) prateće predmete koji ne mogu da se dekontaminiraju;
- 7) objekte, opremu i prateće predmete oštećene ili uništene zbog primene naloženih veterinarsko-sanitarnih mera za suzbijanje i iskorenjivanje zarazne bolesti.

## **Član 70**

Vlasnik životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje i pratećih predmeta nema pravo na naknadu štete iz člana 69. ovog zakona ako:

- 1) nema uverenje o zdravstvenom stanju životinje izdato u skladu sa ovim zakonom;
- 2) uvodi životinje u zapat bez uverenja o zdravstvenom stanju životinje;
- 2a) životinja nije obeležena i registrovana u skladu sa zakonom;
- 3) namerno ili zbog grube nepažnje, nije odmah prijavio postojanje zarazne bolesti ili postojanje sumnje na zaraznu bolest u skladu sa odredbom člana 61. stav 2. ovog zakona;
- 4) nije izvršio obaveznu preventivnu vakcinaciju i dijagnostička i druga ispitivanja po Programu mera i u utvrđenom roku;
- 5) nije sproveo druge propisane mere, uključujući i zabranu kretanja radi sprečavanja pojave i širenja zarazne bolesti;
- 6) uginuće nije nastupilo kao posledica zarazne bolesti;
- 7) uginuće ili klanje životinje nije posledica mera koje je odredio veterinarski inspektor;
- 8) je do pojave bolesti došlo za vreme uvoza životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje i pratećih predmeta ili za vreme sprovođenja procedura propisanih u vezi sa carinjenjem životinja u međunarodnom prometu (tokom trajanja karantina nakon ulaska u zemlju).

## *Visina naknade štete*

## **Član 71**

Visina naknade štete iz člana 69. ovog zakona utvrđuje se na osnovu tržišne vrednosti koju bi ubijena, zaklana ili uginula životinja ili oštećeni ili uništeni proizvodi životinjskog porekla, hrana životinjskog porekla, hrana za životinje, prateći predmeti, objekti i oprema, imali u trenutku ubijanja, klanja, uginuća, oštećenja ili uništenja.

Utvrđivanje tržišne vrednosti životinja odnosno proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje, pratećih predmeta, objekata i opreme vrši se na osnovu nalaza i mišljenja komisije koju obrazuje ministar.

Vlasnik životinje odnosno proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje, pratećih predmeta, objekata i opreme za koje se nadoknađuje šteta, podnosi zahtev za naknadu štete Ministarstvu.

Zahtev se podnosi u roku od 30 dana od dana uručenja zapisnika o utvrđivanju visine štete.

Rešenje o naknadi štete donosi ministar.

Protiv rešenja iz stava 5. ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

## X OBJEKTI U KOJIMA SE OBAVLJA VETERINARSKA DELATNOST

### **1. Vrsta objekata**

#### **Član 72**

Objekti, u zavisnosti od vrste delatnosti koja se u njima obavlja, mogu biti:

- 1) za uzgoj, držanje i promet životinja;
- 2) za klanje životinja;
- 3) za proizvodnju i promet hrane životinjskog porekla;
- 4) za proizvodnju i promet proizvoda životinjskog porekla;
- 5) za proizvodnju i promet hrane za životinje;
- 6) centri za reprodukciju životinja i veštačko osemenjavanje;
- 6a) centri za skladištenje i distribuciju reproduktivnog materijala;
- 6b) za proizvodnju i promet lekova na veliko i medicinskih sredstava za upotrebu u veterini;
- 7) za vršenje usluga dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije;
- 8) za sakupljanje, preradu i uništavanje sporednih proizvoda životinjskog porekla.

Uzgoj, držanje i promet životinja; klanje životinja čije je meso namenjeno za javnu potrošnju; proizvodnja i promet hrane životinjskog porekla; proizvodnja i promet proizvoda životinjskog porekla; proizvodnja i promet hrane za životinje; proizvodnja i promet semena za veštačko osemenjavanje, jajnih ćelija i oplodjenih jajnih ćelija; vršenje usluga dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije; sakupljanje, prerada i uništavanje sporednih proizvoda životinjskog porekla mogu se obavljati samo u objektima koji u pogledu izgradnje, opreme, veterinarsko-sanitarnih i drugih uslova, a u zavisnosti od vrste delatnosti koja se u njima obavlja, ispunjavaju propisane uslove.

## **2. Upis i brisanje iz Registra objekata**

### **Član 73**

Objekti iz člana 72. ovog zakona na osnovu zahteva podnetog Ministarstvu u zavisnosti od vrste delatnosti koja se u njima obavlja upisuju se u Registar objekata odnosno Registar odobrenih objekata i dodeljuje im se veterinarski kontrolni broj.

Ministar bliže propisuje vrste objekata koji se registruju, odnosno odobravaju, način i postupak registracije, odnosno odobravanja objekata iz stava 1. ovog člana, kao i izgled obrasca zahteva za upis objekata u Registar objekata, odnosno Registar odobrenih objekata.

Za registraciju objekata iz člana 72. ovog zakona plaćaju se samo troškovi u skladu sa članom 142. ovog zakona.

### **Član 74**

Podaci iz Registra objekata i Registra odobrenih objekata su javni.

Ministar bliže propisuje sadržinu i način vođenja Registra objekata i Registra odobrenih objekata.

### **Član 75**

Objekti iz člana 72. ovog zakona se brišu iz Registra objekata i Registra odobrenih objekata na osnovu odluke o prestanku obavljanja delatnosti iz člana 72. stav 2. ovog zakona ili ako prestanu da ispunjavaju utvrđene uslove.

## **3. Izgradnja i rekonstrukcija objekata**

### **Član 76**

Izgradnja odnosno rekonstrukcija objekata iz člana 72. ovog zakona vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja i rekonstrukcija objekata i ovim zakonom.

Izgradnja odnosno rekonstrukcija objekata iz člana 72. ovog zakona, mora biti u skladu sa veterinarsko-sanitarnim uslovima, odnosno opštim i posebnim uslovima za higijenu hrane i hrane za životinje koji se odnose na pojedine vrste tih objekata.

Ministar bliže propisuje veterinarsko-sanitarne uslove, odnosno opšte i posebne uslove za higijenu hrane i hrane za životinje iz stava 2. ovog člana.

### **Član 77**

Zahtev za utvrđivanje ispunjenosti veterinarsko-sanitarnih uslova, odnosno opštih uslova za higijenu hrane i hrane za životinje za objekte iz člana 72. ovog zakona podnosi se Ministarstvu.

Ministar obrazuje komisiju koja vrši pregled objekta.

Ako objekat ispunjava propisane veterinarsko-sanitarne uslove, odnosno opšte i posebne uslove za higijenu hrane i hrane za životinje ministar donosi rešenje o ispunjenosti uslova iz stava 1. ovog člana i dodeljuje veterinarski kontrolni broj.

Izuzetno od odredbe stava 3. ovog člana za objekte iz člana 72. stav 1. tač. 2) i 3) ovog zakona ministar donosi rešenje o ispunjenosti veterinarsko-sanitarnih i opštih uslova za higijenu hrane kojim se privremeno odobrava obavljanje delatnosti u objektu i dodeljuje se veterinarski kontrolni broj.

Period za koji se donosi privremeno rešenje iz stava 4. ovog člana ne može biti kraći od 3 meseca niti duži od 6 meseci.

Pre isteka roka rešenja kojim se privremeno odobrava obavljanje delatnosti iz stava 4. ovog člana komisija iz stava 2. ovog člana utvrđuje ispunjenost opštih i posebnih uslova za higijenu hrane i na osnovu mišljenja komisije ministar donosi rešenje kojim se odobrava obavljanje delatnosti i dodeljuje mu se veterinarski kontrolni broj.

Ako objekat ne ispunjava opšte i posebne uslove za higijenu hrane i hrane za životinje ministar donosi rešenje o zabrani rada tom objektu.

Rešenje iz st. 3, 4, 6. i 7. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

#### **4. Izvozni objekti**

##### **Član 78**

Objekti iz člana 72. ovog zakona mogu da se registruju za izvoz.

Objektima iz stava 1. ovog člana koji ispunjavaju veterinarsko-sanitarne uslove, odnosno opšte i posebne uslove za higijenu hrane i hranu za životinje dodeljuje se izvozni kontrolni broj i upisuju se u Registar izvoznih objekata.

Ministar bliže propisuje način i postupak za dobijanje odobrenja za izvoz i za dobijanje izvoznog kontrolnog broja, kao i sadržinu i način vođenja Registra izvoznih objekata.

Za registraciju objekata za izvoz iz člana 72. ovog zakona plaćaju se samo troškovi u skladu sa članom 142. ovog zakona.

##### **Član 79**

Zabranjen je izvoz iz objekata koji nisu odobreni za izvoz.

##### **Član 80**

*(Brisan)*

## **5. Veterinarsko-sanitarna kontrola za potrebe Vojske Srbije**

### **Član 81**

Veterinarsko-sanitarne preglede i kontrolu u proizvodnji i prometu životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje i otpadaka životinjskog porekla koju vrše nadležni veterinarski organi Vojske Srbije na teritoriji Republike Srbije obavljaju se u skladu sa ovim zakonom.

## **6. HACCP program**

### **Član 82**

Pravno lice i preduzetnik koji obavlja delatnost klanja životinja, proizvodnju i promet hrane životinjskog porekla, hrane za životinje, kao i sakupljanje, preradu i uništavanje sporednih proizvoda životinjskog porekla dužan je da ima Sistem za osiguranje bezbednosti proizvoda koji je uveden i koji se održava na principima dobre proizvođačke i higijenske prakse i analize opasnosti i kritičnih kontrolnih tačaka u proizvodnji (HACCP program).

Za sprovođenje programa iz stava 1. ovog člana pravno lice i preduzetnik mora da ima u stalnom radnom odnosu odgovorno lice.

## **7. Program za praćenje rezidua kod životinja i proizvoda životinjskog porekla**

### **Član 83**

Ministarstvo donosi Program sistematskog praćenja rezidua farmakoloških, hormonskih i drugih štetnih materija kod životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla i hrane za životinje.

Ministar donosi plan uzimanja uzoraka koji sadrži vrstu i broj uzoraka, način uzimanja i ispitivanja uzoraka životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla i hrane za životinje, objekte iz kojih se uzima uzorak, dinamiku uzimanja uzoraka, kao i mere koje se preduzimaju kada se ustanovi da je količina rezidua i drugih štetnih materija veća od maksimalno dozvoljene.

Sredstva za sprovođenje Programa sistematskog praćenja rezidua iz stava 1. ovog člana obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

## **8. Vrste delatnosti**

### **1) Uzgoj, držanje i promet životinja**

*Obeležavanje i registracija životinja*

### **Član 84**

Goveda, svinje, ovce, koze i kopitari na teritoriji Republike Srbije moraju da budu obeleženi i registrovani, kao i pri uvozu, ako nisu namenjeni za neposredno klanje, a podaci o njihovom

obeležavanju i kretanju moraju biti registrovani u Centralnoj bazi podataka o obeležavanju životinja (u daljem tekstu: Centralna baza).

Sistem obeležavanja i registracije životinja sastoji se iz sledećih delova:

- 1) Registra gazdinstava;
- 2) obeležene životinje;
- 3) pasoša ili drugog identifikacionog dokumenta;
- 4) registara koji se nalaze na gazdinstvu;
- 5) Centralne baze.

Obeležavanje goveda, svinja, ovaca, koza i kopitara vrše veterinarske ambulante, veterinarske stanice i veterinarske službe ovlašćene za obeležavanje od strane Ministarstva (u daljem tekstu: ovlašćeni obeleživač).

Ovlašćeni obeleživač može biti i drugo pravno i fizičko lice ovlašćeno od strane Ministarstva.

Ministar može da propiše obavezu obeležavanja i registracije i drugih vrsta životinja.

Ministar bliže propisuje način obeležavanja i registracije životinja iz st. 1. i 5. ovog člana, kao i uslove koje mora da ispunjava ovlašćeni obeleživač iz stava 4. ovog člana.

### *Centralna baza*

## **Član 85**

Centralnu bazu vodi Ministarstvo.

U Centralnu bazu upisuju se podaci o:

- 1) gazdinstvima na kojima se nalaze, čuvaju ili prodaju životinje;
- 2) sredstvima za identifikaciju životinja;
- 3) obeleženim životinjama;
- 4) izdatim dokumentima o obeležavanju;
- 5) kretanju životinja;
- 6) ovlašćenom obeleživaču;
- 7) kontrolama obeležavanja i registraciji životinja.

Ministar bliže propisuje sadržinu i način vođenja Centralne baze.

### *Uvid u Centralnu bazu*

#### **Član 86**

Uvid u Centralnu bazu ima:

- 1) ovlašćeni obeleživač;
- 2) veterinarski inspektor.

Ministarstvo može odobriti uvid u Centralnu bazu i drugim korisnicima na njihov zahtev.

### *Pasoš*

#### **Član 87**

Identifikacioni dokument je pasoš ili drugi dokument koji mora da prati goveda, ovce, koze, svinje, kopitare, pse i mačke, a po potrebi i ostale životinje od rođenja do smrti.

Za svaku obeleženu životinju iz stava 1. ovog člana, u skladu sa ovim zakonom, Ministarstvo izdaje identifikacioni dokument.

U slučaju da je goveče uvezeno iz zemalja Evropske unije izdaje se novi pasoš u roku od 14 dana od dana unošenja podataka u Centralnu bazu, a po zahtevu zemlje izvoznice originalni pasoši se vraćaju.

Ministar bliže propisuje izgled, sadržaj, način i rok izdavanja, oduzimanja i/ili poništavanja identifikacionog dokumenta, podatke koji se unose u identifikacioni dokument, kao i postupak unošenja podataka u Centralnu bazu.

#### **Član 88**

*(Brisan)*

#### **Član 89**

Ako je goveče upućeno na klanicu, veterinarski inspektor je dužan posle klanja da pasoš zajedno sa ušnim markicama vrati Centralnoj bazi.

U slučaju uginuća govečeta vlasnik ili držalac posle obaveštavanja ovlašćenog obeleživača i njegovog dolaska dužan je da mu preda pasoš koji se zajedno sa ušnim markicama dostavlja Centralnoj bazi.

Pasoši iz st. 1. i 2. ovog člana uništavaju se pod kontrolom Ministarstva.

## **Član 90**

Ovlašćeni obeleživač je dužan da u pasoš unese podatke o prispeću govečeta na gazdinstvo.

## **Član 91**

U slučaju oštećenja ili nestanka pasoša ili identifikacionog dokumenta, vlasnik odnosno držalac je dužan da o tome obavesti ovlašćenog obeleživača u roku od sedam dana od dana oštećenja ili nestanka pasoša ili identifikacionog dokumenta, radi izdavanja novog pasoša ili identifikacionog dokumenta.

Novi pasoš ili identifikacioni dokument nosi oznaku „duplikat” i sadrži sve podatke iz člana 87. stav 2. ovog zakona.

### *Službena kontrola obeležavanja i registracije životinja*

## **Član 91a**

Ministarstvo sprovodi službenu kontrolu identifikacije obeležavanja i registracije životinja na gazdinstvima na osnovu analize rizika.

Ministarstvo izrađuje godišnji izveštaj o sprovedenim službenim kontrolama obeležavanja i registracije životinja.

Ministar bliže propisuje najmanji broj službenih kontrola, kriterijume za analizu rizika obeležavanja i registracije, kao i sadržaj godišnjeg izveštaja iz stava 2. ovog člana.

## **Član 92**

Troškove obeležavanja i registrovanja životinja snosi vlasnik odnosno držalac životinje.

Visinu troškova iz stava 1. ovog člana utvrđuje Vlada.

### *Promet životinja*

## **Član 93**

Životinja može da se stavi u promet ako je obeležena i registrovana i ako potiče iz objekata ili gazdinstava registrovanih u Centralnoj bazi.

Životinju u prometu mora da prati uverenje o zdravstvenom stanju životinje izdato od strane veterinarske stanice, veterinarske ambulante, javne veterinarske stanice, javne veterinarske ambulante odnosno veterinarske službe koja je sprovedla Program mera, na osnovu dokaza o izvršenim preventivnim merama i dijagnostičkim ispitivanjima.

Životinje u prometu mora da prati odgovarajući identifikacioni dokument, a životinje koje napuštaju epizootiološku jedinicu mora da prati potvrda o zdravstvenom stanju pošiljke u prometu.

Uverenje iz stava 2. ovog člana neće se izdati ako je utvrđeno da u mestu porekla životinje postoji zarazna bolest koja se može preneti tom vrstom životinje, a potvrda iz stava 3. ovog člana ako nije izvršen veterinarsko-sanitarni pregled na mestu utovara.

Subjekti iz stava 2. ovog člana dužni su da vode evidenciju o izdatim uverenjima o zdravstvenom stanju životinja i potvrdama o zdravstvenom stanju pošiljke u prometu.

Uverenje o zdravstvenom stanju životinje važi deset dana, a za pčelinje zajednice tri meseca od dana izdavanja odnosno od dana produženja njegovog važenja.

Važenje uverenja o zdravstvenom stanju životinje može da se produži najduže jednu godinu od dana izdavanja uverenja. Važenje uverenja produžava se na poleđini uverenja.

Za izdavanje i produženje uverenja o zdravstvenom stanju životinje i potvrde o zdravstvenom stanju pošiljke u prometu plaća se naknada iz člana 140. stav 1. tač. 1) i 2) ovog zakona.

Svaki novi vlasnik je obavezan da odmah za kupljenu životinju izvrši prenos uverenja o zdravstvenom stanju životinje na svoje ime, bez naplate naknade.

O izdatim i produženim uverenjima i o prenosu uverenja o zdravstvenom stanju životinje vodi se posebna evidencija.

Ministar bliže propisuje uslove za stavljanje životinja u promet, način pregleda pošiljke životinja pre utovara, obrazac uverenja o zdravstvenom stanju životinje, obrazac potvrde o zdravstvenom stanju pošiljke životinje u prometu, sadržinu i način vođenja evidencije o izdatim uverenjima i potvrdama.

## **Član 94**

Na osnovu izvršenog ispitivanja i utvrđivanja zdravstvenog stanja životinje veterinarski inspektor izdaje uverenje o statusu gazdinstva slobodnog od određene zarazne bolesti.

Ministar propisuje način utvrđivanja statusa gazdinstva iz stava 1. ovog člana i obrazac uverenja.

## **Član 95**

*(Brisan)*

## **Član 96**

Prevoz životinja vrši se vozilima koja ispunjavaju tehničke i higijenske uslove i koja su evidentirana u Ministarstvu, a vozila kojima se vrši prevoz životinja u okviru iste epizootiološke jedinice se ne evidentiraju.

Prevoznici životinja dužni su da na zahtev veterinarskog inspektora stave na uvid uverenje o zdravstvenom stanju životinje, kao i potvrdu o zdravstvenom stanju životinje u prometu, i odgovarajući identifikacioni dokument koji prati kretanje i promet životinje.

Tokom prevoza životinje, utovar, pretovar i istovar životinje može da se obavlja samo u objektu koji ispunjava veterinarsko-sanitarne uslove za tu vrstu objekta.

Ministar bliže propisuje tehničke i higijenske uslove koje moraju da ispunjavaju vozila iz stava 1. ovog člana, način njihovog evidentiranja, kao i veterinarsko-sanitarne uslove za objekte iz stava 3. ovog člana.

### **Član 97**

Prodaja životinja vrši se na sabirnim centrima, stočnim pijacama i otkupnim mestima koji su registrovani, odnosno odobreni.

Zabranjena je organizovana prodaja životinja izvan registrovanog, odnosno odobrenog objekta.

### *Karantin*

### **Član 98**

Životinje koje se nabavljaju u zemlji mogu da se smeste u objekte za uzgoj i držanje posle izvršenog veterinarsko-sanitarnog pregleda, osim ako ministar ne naredi da se takve životinje smeste u karantin radi sprovođenja dijagnostičkog ispitivanja i vakcinacije.

Životinje u unutrašnjem prometu moraju da se smeste u karantin radi ispitivanja ili upute na klanje ako:

- 1) životinja nije obeležena i ako je ne prati odgovarajući identifikacioni dokument;
- 2) držalac životinje nema uverenje o zdravstvenom stanju životinje ili je uverenje nevažeće (zbog isteka roka, nepotpunih podataka ili drugih nedostataka);
- 3) za pošiljku životinje ne postoji potvrda o njenom zdravstvenom stanju;
- 4) postoji sumnja ili je utvrđeno da životinja boluje od zarazne bolesti;
- 5) životinja potiče iz zaraženog ili ugroženog područja;
- 6) nije moguće utvrditi poreklo životinje, vlasnika, odnosno držaoca životinje.

Karantin iz stava 1. ovog člana mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da je van naselja;
- 2) da je ograđen;
- 3) da ima osnovne uslove za smeštaj i ishranu životinja odnosno za smeštaj osoblja zaposlenog u karantinu.

Karantin iz stava 1. ovog člana obezbeđuje opština, a za potrebe više opština koje su teritorijalno povezane, može se formirati karantin u jednoj od njih u skladu sa posebnim uslovima koje propiše ministar.

Troškove karantina snosi vlasnik, odnosno držalac životinje.

## **Član 99**

*(Brisan)*

### *Dozvola za okupljanje životinja*

## **Član 100**

Organizovanje izložbi životinja, takmičenje životinja i priredbi sa putujućim životinjama (cirkusi, sajmovi, putujući zoološki vrtovi, i sl.), kao i organizovanje prodaje životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla i hrane za životinje van određenog poslovnog prostora vrši se na osnovu dozvole koju izdaje Ministarstvo.

Dozvola iz stava 1. ovog člana mora biti vidno istaknuta prilikom obavljanja aktivnosti iz stava 1. ovog člana.

Dozvola se izdaje za period važenja od 30 dana.

Ministar propisuje oblik i sadržinu dozvole iz stava 1. ovog člana.

Troškove izdavanja dozvole snosi podnosilac zahteva.

Mesta na kojima se organizuju manifestacije iz stava 1. ovog člana jesu gazdinstva.

## **2) Klanje životinja**

### **Član 101**

Klanje životinja obavlja se u odobrenim klanicama, ako su njihovi proizvodi namenjeni za javnu potrošnju.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, klanje životinja u slučaju prinudnog klanja može da se obavlja i izvan odobrene klanice.

Izvan odobrene klanice može da se obavlja i klanje svinja, ovaca, koza, živine i kunića ako su namenjeni za upotrebu u domaćinstvu.

### *Službena kontrola životinja pre klanja i posle klanja*

### **Član 102**

Životinje pre klanja i posle klanja podležu službenoj kontroli ako su njihovi proizvodi namenjeni za javnu potrošnju.

Pre klanja životinje mora da se proveriti identifikacija životinje i pregleda odgovarajući identifikacioni dokument.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana pre prinudnog klanja veterinar mora da izvrši pregled životinje pre klanja.

Prinudno zaklane životinje podležu posle klanja službenoj kontroli.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana službena kontrola divljači vrši se posle hvatanja ili odstrela.

U slučaju klanja domaćih svinja, divljih svinja, konja i drugih vrsta životinja obavezan je trihinoskopski pregled.

U slučaju da u klanici nije obezbeđeno stalno prisustvo veterinarskog inspektora, način i postupak klanja u tim klanicama bliže propisuje ministar.

Ministar bliže propisuje način vršenja službene kontrole životinja pre i posle njihovog klanja.

### *Vođenje evidencije u klanicama*

#### **Član 103**

Radi sprečavanja širenja zaraznih bolesti životinja i proizvodnje bezbedne hrane životinjskog porekla klanica je dužna da vodi evidenciju o podacima koji se odnose na kupovinu životinja, klanje životinja, promet proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, sporedne proizvode životinjskog porekla i dr.

Podaci iz stava 1. ovog člana čuvaju se tri godine i stavljaju na uvid veterinarskom inspektoru na njegov zahtev.

Klanica iz stava 1. ovog člana dužna je da Centralnoj bazi dostavi podatke o identifikacionim brojevima zaklanih životinja.

Ministar bliže propisuje oblik i sadržinu evidencije iz stava 1. ovog člana.

### *Službena kontrola divljači*

#### **Član 104**

Pravna lica koja se bave lovstvom i korisnici lovišta dužna su da privremeno skladište divljač i leševe divljači radi sprovođenja službene kontrole divljači posle hvatanja ili odstrela.

Pravna lica i korisnici lovišta iz stava 1. ovog člana dužna su da obezbede službenu kontrolu odstreljene divljači, radi stavljanja u promet, kao i službenu kontrolu leševa životinja.

Posle veterinarsko-sanitarne kontrole ako je divljač bezbedna za ishranu ljudi obeležava se žigom ili se izdaje potvrda o bezbednosti za ishranu ljudi.

Ministar propisuje oblik i sadržinu žiga odnosno potvrde.

### **3) Proizvodnja i promet hrane životinjskog porekla**

#### *Promet hrane životinjskog porekla*

#### **Član 105**

Hrana životinjskog porekla podleže službenoj kontroli u proizvodnji i prometu.

Zabranjena je organizovana prodaja hrane životinjskog porekla izvan registrovanog, odnosno odobrenog objekta.

Ministar bliže propisuje način i postupak sprovođenja službene kontrole hrane životinjskog porekla.

#### *Službena kontrola hrane životinjskog porekla*

#### **Član 106**

Sva hrana životinjskog porekla u prometu mora biti na propisan način obeležena.

Sva hrana životinjskog porekla proizvedena ili prerađena u skladu sa ovim zakonom obeležava se žigom, identifikacionom oznakom u obliku žiga ili se izdaje potvrda sa brojem pod kojim je objekat upisan u Registar objekata.

Ministar propisuje oblik i sadržinu žiga, kao i način i postupak obeležavanja hrane životinjskog porekla.

#### *Hrana životinjskog porekla koja nije bezbedna za ishranu ljudi*

#### **Član 107**

Zabranjeno je stavljati u promet hranu životinjskog porekla koja nije bezbedna za ishranu ljudi.

Kada se službenom kontrolom utvrdi da hrana životinjskog porekla nije bezbedna za ishranu ljudi naređuju se uništavanje ili propisno osposobljavanje hrane životinjskog porekla za druge namene.

#### *Proizvodnja i promet mleka i proizvoda od mleka*

#### **Član 108**

Preduzetnik odnosno fizičko lice koje proizvodi mleko i proizvode od mleka u domaćinstvu koji su namenjeni za javnu potrošnju mogu da se prodaju na mestu proizvodnje ili pijacama samo ako potiču iz objekata koji su upisani u Registar objekata, odnosno u Registar odobrenih objekata.

#### **4) Proizvodi životinjskog porekla za upotrebu u poljoprivredi, industriji, farmaciji ili hirurgiji**

##### *Promet životinjskih koža*

#### **Član 109**

Zabranjeno je vršiti promet koža iz objekta koji nije odobren.

Zabranjeno je vršiti promet koža bez prethodnog pregleda na bedrenicu, ako kože potiču od životinja koje su zaklane bez izvršene službene kontrole ili ako potiču od uginulih životinja.

Pravno lice odnosno preduzetnik koji se bavi prometom ili preradom kože dužno je da vodi evidenciju o poreklu otkupljenih koža i čuva je tri godine.

Kože u prometu iz stava 2. ovog člana moraju biti vidno obeležene rednim brojem evidencije.

Pravno lice odnosno preduzetnik koji se bavi prometom ili preradom životinjskih koža dužno je da dostavi ovlašćenoj laboratoriji uzorke koža iz stava 1. ovog člana radi njihovog pregleda na bedrenicu.

Kože koje nisu pregledane na bedrenicu moraju biti uskladištene odvojeno od drugih životinjskih koža.

Ministar bliže propisuje oblik i sadržinu evidencije iz stava 2. ovog člana.

#### **5) Proizvodnja i promet hrane za životinje**

##### *Objekti za proizvodnju hrane za životinje*

#### **Član 110**

U objektima za proizvodnju i promet hrane za životinje vodi se i čuva evidencija o vrsti i količini sirovine za proizvodnju hrane za životinje, kao i o vrsti i količini proizvedene i isporučene hrane za životinje.

Objekat koji služi za proizvodnju i promet hrane za životinje koje služe za proizvodnju hrane životinjskog porekla, koji koristi proizvode dobijene preradom sporednih proizvoda životinjskog porekla, lekove za upotrebu u veterini i aditive mora da ispuni uslove kojima se sprečava unakrsno zagađenje i umanjuje rizik od nenamernog mešanja.

Radi sprečavanja pojavljivanja zaraznih bolesti životinja izazvanih hranom životinjskog porekla, zabranjeno je organizovano sakupljanje i korišćenje otpadaka hrane (pomija), otpadaka hrane koja potiče iz međunarodnog transporta, kao i otpadaka koji potiču iz zdravstvenih ustanova, restorana društvene ishrane ili drugih organizacija u ishrani životinja.

U izuzetnim slučajevima dozvoljeno je korišćenje otpadaka hrane (pomija) za ishranu životinja na gazdinstvima koji se bave uzgojom životinja za sopstvene potrebe, ako je izvršena termička

obrada. Poreklo ovih otpadaka može biti samo sa gazdinstva koje se bavi uzgojom životinja za sopstvene potrebe.

Ministar bliže propisuje oblik i sadržinu evidencije iz stava 1. ovog člana.

## **Član 111**

Hrana za životinje u proizvodnji i prometu mora da ispunjava opšte i posebne uslove higijene hrane za životinje i podleže službenoj kontroli.

Zabranjeno je korišćenje u proizvodnji i prometu sporednih proizvoda životinjskog porekla i proizvoda dobijenih njihovom preradom, osim u skladu sa ovim zakonom.

Lekovi za upotrebu u veterini koji se koriste za proizvodnju medicinirane hrane, kao i aditivi u hrani za životinje mogu se koristiti u proizvodnji hrane za životinje u odobrenim objektima, u skladu sa ovim zakonom.

Zabranjena je proizvodnja, promet i upotreba hrane za životinje koja sadrži nedozvoljene supstance.

Za ishranu životinja može da se stavi u promet so koja je jodirana.

Ministar bliže propisuje uslove za proizvodnju medicinirane hrane za životinje, način i postupak za deklarisanje, stavljanje u promet i način upotrebe medicinirane hrane za životinje, kao način i postupak za deklarisanje aditiva koji se koriste u ishrani životinja.

Ministar bliže propisuje opšte i posebne uslove higijene hrane za životinje.

## **Član 111a**

Za životinje s posebnim potrebama u pogledu ishrane može da se koristi hrana za životinje s posebnim namenama.

Ministar bliže propisuje uslove koje mora da ispuni hrana s posebnim namenama koja se koristi za ishranu životinja s posebnim potrebama, kao i način deklarisanja hrane za životinje s posebnim namenama.

## **6) Proizvodnja, skladištenje, promet i korišćenje reproduktivnog materijala**

### *Registracija centara za reprodukciju životinja*

## **Član 112**

Proizvodnja reproduktivnog materijala obavlja se u odobrenim centrima za reprodukciju i veštačko osemenjavanje.

Skladištenje i promet reproduktivnog materijala obavlja se u odobrenim centrima za reprodukciju i veštačko osemenjavanje životinja, odnosno odobrenim distributivnim centrima za promet reproduktivnog materijala.

Centri za reprodukciju i veštačko osemenjavanje životinja i distributivni centri za promet reproduktivnog materijala dužni su da vode evidenciju o proizvodnji, skladištenju i stavljanju u promet reproduktivnog materijala koja se čuva pet godina.

Centri za reprodukciju životinja vrše promet reproduktivnog materijala pravnim licima i preduzetnicima koji su registrovani za obavljanje poslova osemenjavanja životinja u skladu sa ovim zakonom.

Centri za reprodukciju i veštačko osemenjavanje životinja predstavljaju gazdinstva u smislu ovog zakona.

#### *Praćenje zdravstvenog stanja i reproduktivne sposobnosti životinja za reprodukciju*

### **Član 113**

Centri za reprodukciju životinja vrše sistematsko praćenje zdravstvenog stanja i reproduktivne sposobnosti životinja i proizvedenog reproduktivnog materijala radi sprečavanja pojave i širenja zaraznih bolesti životinja i očuvanja njihove reproduktivne sposobnosti.

Centri za reprodukciju životinja dužni su da vode evidenciju o rezultatima sistematskog praćenja iz stava 1. ovog člana.

Ministar propisuje postupak sistematskog praćenja i način vođenja evidencije iz st. 1. i 2. ovog člana.

#### *Sumnja ili otkrivanje zarazne bolesti životinja za reprodukciju*

### **Član 114**

Životinje za reprodukciju, uzorci semena, jajnih ćelija i oplodjenih jajnih ćelija ispituju se u ovlašćenoj laboratoriji.

Centri za reprodukciju životinja dužni su da obaveštavaju Ministarstvo o svakoj sumnji ili pojavi zarazne bolesti životinja za reprodukciju koja se može preneti reproduktivnim materijalom i/ili izazvati trajnu reproduktivnu smetnju.

#### *Promet reproduktivnog materijala*

### **Član 115**

Zabranjen je promet, uvoz ili izvoz semena za veštačko osemenjavanje, jajnih ćelija i oplodjenih jajnih ćelija koji sadrže uzročnike bolesti životinja ili veći broj bakterija od dozvoljenog ili koji svojim biohemijskim, biofizičkim i morfološkim svojstvima ne ispunjavaju uslove za reprodukciju.

## **7. Proizvodi za dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju**

### **Član 116**

Dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju mogu da obavljaju privredno društvo odnosno drugo pravno lice i preduzetnik ako u pogledu odgovarajućih stručnih radnika, opreme i sredstava ispunjavaju uslove, koje bliže propisuje ministar.

Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija obavlja se u svim objektima, prostorima, prevoznim sredstvima, na opremi i predmetima koji podležu nadzoru veterinarske inspekcije, kao i na pašnjacima i drugim površinama gde životinje povremeno ili stalno borave ili se kreću.

Sredstva za dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju moraju da se koriste na način kojim se obezbeđuje zaštita životne sredine.

### **8) Sakupljanje, prerada i uništavanje sporednih proizvoda životinjskog porekla**

#### **Član 117**

Sporedni proizvodi životinjskog porekla moraju se sakupljati, preraditi ili uništiti u objektima namenjenim za preradu, obradu ili uništavanje sporednih proizvoda životinjskog porekla.

U objektima za sakupljanje, preradu i uništavanje sporednih proizvoda životinjskog porekla vodi se propisana evidencija koja se čuva tri godine.

Ministar bliže propisuje način razvrstavanja, postupanja sa sporednim proizvodima životinjskog porekla, metode njihove prerade, higijenske uslove, način njihovog utovara, pretovara i istovara, veterinarsko-sanitarne uslove za izgradnju objekata, oblik i sadržinu evidencije koja se vodi u objektima za sakupljanje, preradu i uništavanje sporednih proizvoda životinjskog porekla, postupak sa sporednim proizvodima u izuzetnim slučajevima, kao i način sprovođenja službene kontrole i samokontrole.

#### **Član 118**

Za sakupljanje, preradu i uništavanje sporednih proizvoda životinjskog porekla Vlada osniva javnu službu.

Javna služba iz stava 1. ovog člana ima svojstvo pravnog lica i posluje po propisima o javnim službama.

Aktom o osnivanju javne službe za sakupljanje, preradu i uništavanje sporednih proizvoda životinjskog porekla utvrđuje se naročito: sedište, delatnost, upravljanje, unutrašnja organizacija, sredstva za osnivanje, način obezbeđenja sredstava za vršenje delatnosti, način učešća osnivača u upravljanju i odlučivanju, uslovi i način izbora organa upravljanja, nadzor nad radom, lica koja će privremeno obavljati poslove direktora, rok za donošenje statuta i imenovanje direktora.

## **Član 119**

Obavljanje poslova sakupljanja, prerade i uništavanja sporednih proizvoda životinjskog porekla Ministarstvo može ugovorom poveriti pravnim licima koja ispunjavaju propisane uslove.

### **9) Upravljanje otpadom koji nastaje u veterinarskim organizacijama i objektima u kojima se obavlja veterinarska delatnost**

#### **Član 119a**

U veterinarskim organizacijama i objektima u kojima se obavlja veterinarska delatnost otpad se obavezno razvrstava na mestu nastanka na opasan i bezopasan.

Pod opasnim otpadom koji nastaje u veterinarskim organizacijama i objektima u kojima se obavlja veterinarska delatnost, u smislu ovog zakona smatra se: infektivni otpad, patološki otpad, hemijski otpad, toksični otpad, farmaceutski otpad, oštri odbačeni medicinski instrumenti i drugi opasan otpad.

Odgovorno lice u veterinarskim organizacijama i objektima iz stava 2. ovog člana dužno je da izradi plan upravljanja otpadom i imenuje lice odgovorno za upravljanje otpadom.

Plan upravljanja otpadom u veterinarskim organizacijama i objektima iz stava 1. ovog člana u kojima se proizvodi više od 500 kg opasnog otpada odobrava Ministarstvo.

Upravljanje i konačno zbrinjavanje navedenih tokova otpada vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom.

Ministar bliže propisuje način prikupljanja, razvrstavanja i uklanjanja otpada koji nastaje u veterinarskim organizacijama i objektima iz stava 1. ovog člana, kao i sadržinu plana upravljanja otpadom.

#### *Upravljanje farmaceutskim otpadom*

#### **Član 119b**

Pod farmaceutskim otpadom u smislu ovog zakona podrazumeva se: neupotrebljeni farmaceutski proizvodi, pomoćna lekovita sredstva, lekovi i medicinska sredstva sa isteklim rokom upotrebe, lekovi, medicinska sredstva ili farmaceutske sirovine koje iz bilo kojih razloga nisu ili ne mogu biti upotrebljene, ambalaža u kojima su čuvane farmaceutske sirovine, spoljašnja i unutrašnja pakovanja upotrebljenih lekova.

Proizvođač i vlasnik farmaceutskog otpada dužan je da sa farmaceutskim otpadom postupa kao sa opasnim otpadom.

Upravljanje i konačno zbrinjavanje navedenih tokova otpada vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom.

# XI VETERINARSKO-SANITARNA KONTROLA I MEĐUNARODNI PROMET

## Veterinarsko-sanitarna kontrola na graničnim prelazima

### Član 120

Životinje, proizvodi životinjskog porekla, hrana životinjskog porekla, sporedni proizvodi životinjskog porekla, hrana za životinje, veterinarski lekovi i medicinska sredstva i prateći predmeti podležu veterinarsko-sanitarnoj kontroli na graničnim prelazima.

Uvoz i tranzit životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje, sporedni proizvodi životinjskog porekla, veterinarskih lekova i medicinskih sredstava i pratećih predmeta može se vršiti preko graničnih prelaza na kojima postoji organizovana veterinarsko-sanitarna kontrola i koji ispunjavaju higijensko-tehničke i radne uslove.

Veterinarsko-sanitarna kontrola na graničnom prelazu sastoji se od pregleda dokumentacije, identifikacije pošiljke i fizičkog pregleda pošiljke.

Ministar određuje granične prelaze iz stava 2. ovog člana.

Ministar bliže propisuje vrste pošiljki koje podležu veterinarsko-sanitarnoj kontroli, način obavljanja veterinarsko-sanitarnog pregleda i higijensko-tehničke i radne uslove koje moraju da ispunjavaju granični prelazi iz stava 2. ovog člana.

## Uslovi za uvoz pošiljaka

### Član 121

Uvoz životinja može da se vrši ako su ispunjeni propisani uslovi u pogledu zaštite zdravlja i dobrobiti životinja i ako su životinje obeležene u skladu sa propisima zemlje izvoznice, odnosno zemlje porekla pošiljke.

Uvoz iz stava 1. ovog člana može se odobriti i u slučaju da su primenjeni drugačiji postupci od propisanih, a za koje nadležna služba zemlje izvoznice pruži naučno zasnovane dokaze o postizanju jednakog nivoa zaštite zdravlja koji bi se postigao primenom postupaka propisanih u Republici Srbiji.

Uvoz proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje, sporednih proizvoda životinjskog porekla i pratećih predmeta odobrava se iz objekata koji ispunjavaju propisane uslove, koji su registrovani u EU i koji su pod kontrolom nadležnog organa.

Ministarstvo može odobriti uvoz iz stava 3. ovog člana iz drugih objekata kada se utvrdi da su propisi, standardi, proizvodnja i nadzor koje vrši zemlja izvoznica istovetni propisima Republike Srbije i da je obezbeđen jednak nivo zaštite potrošača.

Postupci zvanično prihvaćeni od relevantnih međunarodnih organizacija za utvrđivanje standarda za zaštitu zdravlja priznaju se za postupke koji pružaju jednak nivo zaštite zdravlja, kao i postupci propisani u Republici Srbiji.

Ministarstvo može izvršiti pregled radi provere objekata iz stava 5. ovog člana.

Troškove pregleda snosi uvoznik.

## **Uslovi za pošiljke u uvozu i provozu**

### **Član 122**

Pošiljke životinja, proizvoda životinjskog porekla i hrane za životinje koje se uvoze ili su u provozu:

- 1) moraju da budu bez zaraznih bolesti koje se obavezno prijavljuju i obeležene na propisan način;
- 2) moraju da imaju originalnu međunarodnu veterinarsku potvrdu (sertifikat) izdatu i potpisanu od strane nadležnog veterinarskog inspektora ili ovlašćenog veterinara države izvoznice ili države porekla;
- 2a) moraju biti obeležene i praćene odgovarajućim identifikacionim dokumentom kada su u pitanju žive životinje;
- 3) moraju da imaju rešenje o utvrđivanju veterinarsko-sanitarnih uslova za uvoz ili za tranzit;
- 4) u zavisnosti od prirode zarazne bolesti i mogućeg rizika ne mogu poticati iz gazdinstva, područja odnosno države izvoznice niti biti u provozu kroz područje ili državu u kojoj postoji zarazna bolest koja se obavezno prijavljuje.

Pošiljke hrane životinjskog porekla koje se uvoze ili su u provozu moraju da:

- 1) budu bezbedne po zdravlje ljudi;
- 2) imaju originalnu međunarodnu veterinarsku potvrdu (sertifikat) izdatu i potpisanu od strane nadležnog veterinarskog inspektora ili ovlašćenog veterinara države izvoznice ili države porekla;
- 3) imaju rešenje o utvrđivanju veterinarsko-sanitarnih uslova za uvoz ili za tranzit;
- 4) budu obeležene na način tako da se može utvrditi poreklo i objekat u kojima je proizvod i hrana proizvedena.

Odredbe stava 2. ovog člana ne primenjuju se na hranu životinjskog porekla koja čini deo putničkog ličnog prtljaga namenjenog ličnoj potrošnji pod uslovom da dolazi iz država iz kojih nije zabranjen uvoz ili tranzit i da ukupna masa ne prelazi 1 kg.

Pošiljke hrane i komponenata za pripremu hrane za životinje koje nisu životinjskog porekla i koje ne sadrže sirovine životinjskog porekla u uvozu podležu veterinarsko-sanitarnom pregledu na mestu skladištenja, osim sena i prostirke od slame koji podležu veterinarsko-sanitarnom pregledu na graničnom prelazu.

## **Međunarodna veterinarska potvrda (sertifikat)**

### **Član 123**

Međunarodna veterinarska potvrda mora da bude originalna, izdata na dan otpreme pošiljke i to za jednu vrstu životinja ili proizvoda i za jednog primaoca i overena na propisan način, obeležena serijskim brojem, obavezno pisana na srpskom jeziku i jeziku zemlje porekla, a za pošiljke u provozu može biti pisana i na engleskom i na drugim jezicima koji su službeno prihvaćeni u međunarodnom prometu.

### **Izdavanje rešenja o utvrđivanju veterinarsko-sanitarnih uslova za uvoz ili za tranzit pošiljaka**

### **Član 124**

Ministarstvo izdaje rešenje o utvrđivanju veterinarsko-sanitarnih uslova za uvoz ili tranzit pošiljki životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje, sporednih proizvoda životinjskog porekla i pratećih predmeta.

Rešenjem se utvrđuju veterinarsko-sanitarne mere za uvoz i provoz pošiljaka iz stava 1. ovog člana kojom se utvrđuje da ne postoje smetnje za uvoz i provoz tih pošiljaka, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Rešenje za uvoz, odnosno rešenje za tranzit iz stava 1. ovog člana izdaje se:

- 1) ako uvoz životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje, sporednih proizvoda životinjskog porekla i pratećih predmeta nije zabranjen zbog zdravstvenog stanja životinja u zemlji izvoznici odnosno zemlji provoza;
- 2) ako ne postoji rizik po zdravlje životinja i zdravlje ljudi.

Analizom rizika iz stava 3. tačka 2. ovog člana utvrđuje se:

- 1) namena za koju će se koristiti proizvodi životinjskog porekla, hrana životinjskog porekla ili hrana za životinje;
- 2) geografske i druge karakteristike zemlje izvoznice odnosno zemlje provoza koje utiču na pojavu, širenje i opstanak bolesti;
- 3) postojanje područja bez zaraznih bolesti životinja;
- 4) istovetnost u radu veterinarske službe zemlje izvoznice i veterinarske službe u Republici;
- 5) istovetnost mera u Republici i zemlji izvoznici odnosno u zemlji provoza na suzbijanju zaraznih bolesti životinja.

Rešenjem za uvoz može se odrediti da se naknadno sprovede laboratorijsko i dijagnostičko ispitivanje životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje, sporednih proizvoda životinjskog porekla i pratećih predmeta.

Ako se veterinarsko-sanitarnom kontrolom utvrdi da su prethodne pošiljke iz zemlje izvoznice odnosno iz određenog objekta porekla bile bezbedne za upotrebu i praćene ispravnim međunarodnim veterinarskim potvrdama, dozvola za uvoz i promet izdaje se bez laboratorijske kontrole pošiljki proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla ili hrane za životinje.

Ministar određuje vrste pošiljki iz stava 1. ovog člana koje podležu izdavanju rešenja o utvrđivanju veterinarsko-sanitarnih uslova za uvoz ili tranzit.

Izuzetno od odredbe iz stava 1. ovog člana rešenje za uvoz i tranzit nije potrebno za određene vrste pošiljki.

Ministar bliže propisuje uslove za pošiljke koje se uvoze za koje nije potrebno rešenje za uvoz i tranzit, kao i izgled i sadržinu obrasca uverenja za pošiljke koje se uvoze (sertifikat) iz stava 8. ovog člana.

## **Opasnost od unošenja zarazne bolesti u Republiku Srbiju**

### **Član 125**

Ako postoji rizik da se na teritoriju Republike Srbije unese zarazna bolest koja se obavezno prijavljuje ili da se prenese uvozom ili prevozom pošiljke, ministar može da:

- 1) zabrani ili ograniči uvoz, izvoz ili prevoz životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje i pratećih predmeta;
- 2) naredi kontrolu prometa životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje i pratećih predmeta na ugroženim graničnim područjima, uključujući puteve, mostove, trajekte;
- 3) naredi u ugroženim područjima dezinfekciju lica i vozila koja prelaze granicu Republike Srbije.

### **Zabrana uvoza**

### **Član 126**

Zabranjen je uvoz živih mikroorganizama patogenih za životinje.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, Ministarstvo može da izda dozvolu za uvoz živih mikroorganizama patogenih za životinje isključivo za naučnoistraživačke svrhe.

### **Uvoz egzotičnih životinja**

### **Član 127**

Za uvoz egzotičnih životinja ili životinja kojih nema na teritoriji Republike Srbije uvoznik, kada je to propisano odgovarajućim međunarodnim ugovorima i konvencijama, pribavlja dozvolu od organa zemlje izvoznice nadležnog za zaštitu prirodnih resursa, kojom se dozvoljava izvoz takvih životinja, a uvozu dozvolu za ove životinje izdaje i ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine.

## Veterinarsko-sanitarna kontrola uvoza, izvoza i provoza pošiljaka na granici

### Član 128

Uvoz i provoz životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje, lekova i medicinskih sredstava za upotrebu u veterini i pratećih predmeta, podleže obaveznoj veterinarsko-sanitarnoj kontroli na granici, osim nekomercijalnog uvoza i provoza kućnih ljubimaca u pratnji vlasnika ili držaoca životinja. Kontrolu identifikacije i prateće dokumentacije nekomercijalnog kretanja kućnih ljubimaca obavlja carinski organ.

Za pošiljke iz stava 1. ovog člana neće se odobriti uvoz i provoz ako se veterinarsko-sanitarnim pregledom utvrdi da:

- 1) u zemlji izvoznici ili zemljama kroz koje se pošiljka provози postoji zarazna bolest koja se obavezno prijavljuje;
- 2) pošiljku ne prate propisani ili pravilno popunjeni dokumenti;
- 3) uvozne pošiljke ne ispunjavaju uslove za uvoz;
- 4) pošiljka može ugroziti zdravlje ljudi i životinja i da je neposredno ugrožena dobrobit životinja;
- 5) proizvodi i hrana životinjskog porekla i hrana za životinje nisu bezbedni, odnosno ako su zdravstveno higijenski i kvalitativno neispravni za ishranu ljudi i životinja;
- 6) životinje nisu propisno obeležene, odnosno da proizvodi i hrana životinjskog porekla i hrana za životinje nisu označeni na propisan način tako da se ne može utvrditi identitet pošiljke i veza sa pratećim dokumentom;
- 7) pošiljka iz uvoza nije proizvedena u izvoznom objektu odobrenom od strane EU ili u izvoznom objektu koji nije odobrilo Ministarstvo;
- 8) pošiljke proizvoda i hrane životinjskog porekla namenjene za ishranu ljudi i hrane za životinje sadrže radioaktivne materije i rezidue u nedozvoljenim količinama;
- 9) pošiljka ili prevozno sredstvo ne zadovoljavaju propisane uslove.

Granični veterinarski inspektor je dužan da o zabrani uvoza obavesti Ministarstvo, koje o tome obaveštava nadležni organ države izvoznice odnosno poslednju zemlju provoza.

Granični veterinarski inspektor može privremeno zabraniti ulazak pošiljke ako treba da se otklone nedostaci na pošiljci ili dokumentima koji je prate.

Ako granični veterinarski inspektor zabrani ulazak pošiljke rešenjem kojim zabranjuje ulazak pošiljke i koje je doneto u skraćenom postupku, to označava na zajedničkom veterinarskom ulaznom dokumentu i određuje mere za postupanje s tom pošiljkom.

Ministar bliže propisuje način i postupak prijavljivanja pošiljke za pregled, postupak i mere za postupanje sa pošiljkom kojoj je zabranjen uvoz.

## **Odobrovanje uvoza ili provoza**

### **Član 129**

Carinski organ ne može da preuzima radnje predviđene pravilima odgovarajućeg carinskog postupka za pošiljke životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje, lekova i medicinskih sredstava za upotrebu u veterini i pratećih predmeta, pre nego što granični veterinarski inspektor utvrdi da nema veterinarsko-sanitarnih smetnji za uvoz ili provoz takve pošiljke i na odgovarajući način obeleži međunarodnu veterinarsku potvrdu.

Carinski organ može da odobri stavljanje u carinski postupak pošiljke koja podleže veterinarsko-sanitarnom pregledu na osnovu izdatog i potvrđenog zajedničkog veterinarskog ulaznog dokumenta od strane graničnog veterinarskog inspektora.

Granični veterinarski inspektor dozvoljava ulazak pošiljke do određenog odredišta u Republici i ako je tako naznačeno u zajedničkom veterinarskom ulaznom dokumentu zabranjuje promet pošiljke životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla ili hrane za životinje do dobijanja nalaza ovlašćene laboratorije kojim se potvrđuje bezbednost pošiljke po zdravlje životinja i ljudi.

Lice odgovorno za pošiljku mora da sprovede sve propisane postupke vezano za: najavu pošiljke, prijavu pošiljke za pregled, plaćanje naknade za veterinarsko-sanitarni pregled, kao i sve mere koje naredi granični veterinarski inspektor.

Ministar bliže propisuje sadržinu i izgled obrasca, kao i način izdavanja zajedničkog veterinarskog ulaznog dokumenta.

## **Karantin za uvezene životinje**

### **Član 130**

Uvezene životinje, jaja za priplod i reproduktivni materijal životinja mogu da se stave u karantin radi utvrđivanja njihovog zdravstvenog stanja.

Ministar propisuje mesto i dužinu trajanja karantina u zavisnosti od vrste životinja, kao i postupak i mere koje će se primenjivati u karantinu.

Životinje koje se uvoze radi učestvovanja na sportskim takmičenjima, vežbama, izložbama i sajmovima, psi i mačke koji se privremeno uvoze na period ne duži od 30 dana, kao i životinje koje se uvoze radi klanja, ne moraju biti u karantinu, ako je epizootiološka situacija u zemlji izvoznici takva da ne pretil opasnost od unošenja zaraznih bolesti životinja.

Životinje iz stava 3. ovog člana uvezene radi klanja moraju se zaklati najkasnije tri dana posle ulaska u zemlju u klanicama koje su registrovane u skladu sa članom 73. ovog zakona.

### **Član 131**

Troškove nastale zbog primene mera pri uvozu, izvozu i provožu pošiljaka iz čl. 129. i 130. ovog zakona, troškove karantina i produženog karantina, troškove nastale primenom mera u karantinu,

kao i troškove nastale zadržavanjem, vraćanjem, prenamenom i uništavanjem pošiljke plaća uvoznik ili izvoznik.

## **Slobodne zone**

### **Član 132**

Za pošiljke životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje i pratećih predmeta, koji su namenjeni slobodnim zonama ili carinskim skladištima primenjuju se isti postupci veterinarsko-sanitarne kontrole na granici, kao i za uvozne pošiljke.

Objekti u slobodnim zonama ili carinskim skladištima iz stava 1. ovog člana moraju biti odobreni ili registrovani u skladu sa posebnim propisom.

Proizvodi životinjskog porekla, hrana životinjskog porekla i hrana za životinje se skladište, pakuju, prerađuju i obrađuju u slobodnim zonama ili carinskim skladištima pod veterinarsko-sanitarnom kontrolom koju vrši veterinarski inspektor, u skladu sa ovim zakonom.

Troškovi nastali izlaskom graničnog veterinarskog inspektora radi vršenja veterinarskog pregleda pošiljaka iz stava 1. ovog člana van mesta u kojem je sedište granične veterinarske inspekcije snosi podnosilac zahteva u iznosu koji određuje ministar.

## **Uslovi za izvoz pošiljke**

### **Član 133**

Pošiljke životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje i pratećih predmeta koji se izvoze moraju da imaju:

- 1) originalnu međunarodnu veterinarsku potvrdu izdatu od nadležnog veterinarskog inspektora kojom se potvrđuje da nema simptoma bolesti i da je bezbedna za ishranu ljudi;
- 2) dokumente ili biti označene na način tako da se može utvrditi objekat iz kojeg potiču;
- 3) odgovarajući identifikacioni dokument kada su u pitanju žive životinje.

Na izvoz ugroženih i zaštićenih vrsta divlje faune primenjuju se propisi o zaštiti životne sredine.

## **Izdavanje međunarodnih veterinarskih potvrda za izvozne pošiljke**

### **Član 134**

Za izvozne pošiljke životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrana za životinje, sporedni proizvodi životinjskog porekla i pratećih predmeta izdaje se originalna međunarodna veterinarska potvrda kojom se potvrđuje da pošiljka ispunjava uslove države uvoza, a za hranu životinjskog porekla da je ta hrana bezbedna za ishranu ljudi.

Nadležni veterinarski inspektor izdaje međunarodnu veterinarsku potvrdu iz stava 1. ovog člana prilikom utovara u mestu porekla pošiljke.

Međunarodna veterinarska potvrda iz stava 1. ovog člana izdaje se na štampanom obrascu u skladu sa odgovarajućim međunarodnim standardima ili u skladu sa obrascem koji propisuje zemlja uvoznica.

Ministar bliže propisuje način i postupak izdavanja međunarodne veterinarske potvrde (sertifikat), kao i evidenciju o izdatim sertifikatima.

## **XII ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE**

### **Opšti uslovi zaštite životne sredine**

#### **Član 135**

Sva lica dužna su da primenjuju mere radi zaštite životne sredine od štetnih uticaja povezanih sa uzgojem, držanjem i prometom životinja, sa proizvodnjom i prometom proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje i sporednim proizvodima životinjskog porekla, kao i prilikom sprečavanja pojave, širenja, suzbijanja i iskorenjivanja zarazne bolesti životinja.

Sva lica dužna su da postupaju sa sporednim proizvodima životinjskog porekla, kao i sa izlučevinama životinja, otpadom i otpadnim vodama u skladu sa uslovima i propisima donetim na osnovu ovog zakona i propisima donetim na osnovu zakona kojim se uređuje zaštita životne sredine.

Lica koja se bave delatnostima koje stvaraju sporedne proizvode životinjskog porekla dužna su da obezbede njihov prenos do najbližeg objekta za sakupljanje otpadaka ili do objekta u kome se oni prerađuju ili uništavaju na neškodljiv način.

Lica koja obavljaju poslove sakupljanja i prevoza sporednih proizvoda i leševa životinja moraju obezbediti njihovo redovno preuzimanje i prevoz iz objekta za sakupljanje i objekta u kojem oni nastaju.

### **Uginuće životinje držane u komercijalne svrhe**

#### **Član 136**

Zabranjeno je bacati leševe životinja u reke ili druge vodene tokove ili odvođe ili ih ostavljati na putevima, otvorenom prostoru, u šumama ili na drugom mestu.

Vlasnici i držaoci životinja dužni su da prijave uginuće životinje zoo higijenskoj službi i da se pridržavaju svih uputstava koje je ova služba izdala u vezi sa odlaganjem leševa, kao i da o uginuću životinje, osim kućnih ljubimaca, obaveste Centralnu bazu.

Kada se sumnja da je životinja uginula od zarazne bolesti koja se obavezno prijavljuje, veterinar ili veterinarski inspektor uzima patološki materijal i šalje ga na ispitivanje radi ustanovljavanja uzroka uginuća.

Zoohigijenska služba je dužna, kada je to potrebno, da obezbedi prevoz leša sa mesta uginuća do objekta za pregled leševa ili za sakupljanje, preradu ili uništenje, kao i da obezbedi dezinfekciju mesta uginuća, vozila i opreme.

### **Postupanje sa sporednim proizvodima životinjskog porekla u izuzetnim slučajevima**

#### **Član 137**

U izuzetnim slučajevima sporedni proizvodi životinjskog porekla se zakopavaju ili spaljuju na stočnom groblju ili jami grobnici koja ispunjava propisane uslove.

Kada se sumnja da je životinja uginula od zarazne bolesti potrebno je za uginulu životinju utvrditi uzrok uginuća.

Ministar propisuje bliže uslove za stočna groblja i jame grobnice, kao i način zakopavanja i spaljivanja sporednih proizvoda životinjskog porekla.

## **XIII ZAŠTITA DOBROBITI ŽIVOTINJA**

### **Opšte i posebne mere zaštite dobrobiti životinja**

#### **Član 138**

Zabranjeno je zloupotrebljavati ili mučiti životinje.

Vlasnici i držaoci životinja moraju se odnositi prema svojim životinjama na human način i štiti ih od patnje i bola tako što će bez odlaganja obezbediti odgovarajuću veterinarsku pomoć.

Tokom transporta i klanja, životinje ne smeju biti izložene lošem postupanju ili patnji.

Objekti u kojima se drže životinje moraju biti uređeni i opremljeni na način kojim se obezbeđuje zadovoljavanje bioloških potreba životinja u zavisnosti od vrste i kategorije životinja.

Naučnoistraživačke eksperimente na životinjama mogu da izvode samo stručna lica u veterinarskim, medicinskim, farmaceutskim i drugim naučnim ustanovama, a tokom eksperimenata životinje ne smeju biti izložene lošem postupanju ili patnji.

Zabranjeno je organizovati, finansirati ili biti domaćin borbe između životinja iste ili različitih vrsta.

## **XIV STRUČNO USAVRŠAVANJE**

#### **Član 139**

Veterinari i veterinarski tehničari imaju pravo i obavezu na stručno usavršavanje.

Veterinari zaposleni u Ministarstvu se usavršavaju i podležu propisanoj proveri znanja u okviru programa koje donosi Ministarstvo.

Ostali veterinari se usavršavaju i podležu propisanoj proveri znanja u okviru programa koje donosi Komora u saradnji sa Ministarstvom.

Obuku veterinara zaposlenih u veterinarskim organizacijama u vezi sa otkrivanjem i prijavljivanjem naročito opasnih zaraznih bolesti sa liste OIE, kao i ezgotičkih bolesti organizuje i sprovodi Ministarstvo.

## XV SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE MERA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽIVOTINJA

### Član 140

Sredstva za sprovođenje mera zdravstvene zaštite životinja obezbeđuju se od:

- 1) naknade za izdavanje uverenja o zdravstvenom stanju životinja;
- 2) naknade za izvršene preglede pri utovaru pošiljke životinja van epizootiološke jedinice;
- 3) naknade za izvršene veterinarsko-sanitarne preglede objekata, odnosno preglede opštih i posebnih uslova za higijenu hrane i hrane za životinje;
- 4) naknade za izvršene veterinarsko-sanitarne preglede životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje i sporednih proizvoda životinjskog porekla u proizvodnji i prometu;
- 5) naknade za obeležavanje, registraciju i praćenje kretanja životinja;
- 6) naknade za obeležavanje i evidenciju pasa odnosno evidenciju mačaka;
- 7) naknade za izvršene veterinarsko-sanitarne preglede pošiljki u međunarodnom prometu.

Za sprečavanje, otkrivanje, suzbijanje i iskorenjivanje zaraznih bolesti životinja sredstva se obezbeđuju u budžetu Republike Srbije.

Sredstva ostvarena od naknada iz stava 1. ovog člana su prihod budžeta Republike Srbije i koriste se za sprovođenje mera zdravstvene zaštite životinja, s tim što se 50% sredstava ostvarenih od naknada iz stava 1. tač. 1), 2), 4), 5) i 6) ovog člana koriste za sprovođenje mera zdravstvene zaštite životinja preko ovlašćenih veterinarskih stanica.

Visinu naknada iz stava 1. ovog člana utvrđuje Vlada.

### Član 141

Sredstva iz člana 140. ovog zakona koriste se za sprovođenje mera zdravstvene zaštite životinja.

Raspored sredstava iz stava 1. ovog člana koja se obezbeđuju u budžetu Republike Srbije utvrđuje Ministarstvo u skladu sa Programom mera i posebnim programima.

## **Član 142**

Troškove upravnog postupka snosi podnosilac zahteva, i to za:

- 1) izdavanje rešenja o ispunjenosti veterinarsko-sanitarnih uslova, odnosno opštih i posebnih uslova za higijenu hrane i hrane za životinje za objekte iz člana 72. ovog zakona;
- 2) izdavanje rešenja o dozvoli za uvoz odnosno provoz pošiljke;
- 3) upis u Registar pravnih lica i preduzetnika za obavljanje veterinarske delatnosti;
- 4) upis u Registar odobrenih objekata i dodele veterinarskog kontrolnog broja;
- 5) upis u Registar izvoznih objekata;
- 6) upis u Registar objekata i dodele veterinarskog kontrolnog broja.

Sredstva iz stava 1. ovog člana podnosilac zahteva uplaćuje na odgovarajući račun za uplatu javnih prihoda budžeta Republike Srbije.

Visina troškova utvrđuje se u skladu sa propisima o naknadama troškova u upravnom postupku.

## **XVI NADZOR**

### **Član 143**

Ministarstvo vrši nadzor nad primenom odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona.

Ministarstvo vrši inspeksijski nadzor preko veterinarskih inspektora i graničnih veterinarskih inspektora.

Poslove veterinarskog inspektora može da obavlja diplomirani veterinar sa najmanje tri godine radnog iskustva i položenim stručnim ispitom.

Poslove graničnog veterinarskog inspektora može da obavlja diplomirani veterinar sa najmanje pet godina radnog iskustva i položenim stručnim ispitom.

### **Član 144**

Privredno društvo odnosno preduzeće, drugo pravno lice i preduzetnik koji podleže nadzoru iz čl. 146, 147, 150. i 151. ovog zakona dužno je da inspektoru omogući vršenje inspeksijskog nadzora i da mu bez odlaganja stavi na uvid i raspolaganje potrebnu dokumentaciju i druge dokaze i izjasni se o činjenicama koje su od značaja za vršenje nadzora.

## Član 145

U obavljanju poslova inspeksijskog nadzora veterinarski inspektor i granični veterinarski inspektor mora da ima legitimaciju kojom se dokazuje svojstvo veterinarskog inspektora odnosno veterinarskog graničnog inspektora.

Za vreme obavljanja poslova veterinarske inspekcije na granici ili u drugim mestima u kojima se vrši carinjenje, granični veterinarski inspektor pored legitimacije iz stava 1. ovog člana, mora da ima i znak kojim se dokazuje svojstvo graničnog veterinarskog inspektora.

Granični veterinarski inspektor obavlja poslove veterinarskog nadzora u propisanom službenom odelu.

Ministarstvo vodi evidenciju o legitimaciji veterinarskog inspektora i legitimaciji i znaku graničnog veterinarskog inspektora.

Ministar bliže propisuje obrazac i sadržinu legitimacije veterinarskog inspektora i graničnog veterinarskog inspektora, izgled znaka i službenog odela graničnog veterinarskog inspektora, kao i način vođenja evidencije o izdatim legitimacijama veterinarskog inspektora i legitimacijama i znacima graničnog veterinarskog inspektora.

## Član 146

U vršenju poslova inspeksijskog nadzora veterinarski inspektor ima pravo i dužnost da proverava:

- 1) da li vlasnici i držaoci životinja sprovode propisane mere u skladu sa članom 6. ovog zakona;
- 2) da li su veterinarske organizacije upisane u Registar pravnih lica i preduzetnika za obavljanje veterinarske delatnosti;
- 3) ispunjenost uslova iz člana 8. st. 4, 5. i 6. ovog zakona;
- 4) da li veterinarska služba u privrednom društvu odnosno drugom pravnom licu koje se bavi uzgojom stoke i stočarskom proizvodnjom ispunjava uslove iz člana 17. ovog zakona;  
tač. 5) i 6) (*brisane*);
- 7) da li su subjekti koji obavljaju veterinarsku delatnost u hitnim i drugim neodložnim potrebama pružanja veterinarske pomoći i usluga obezbedili radno vreme saglasno članu 36. ovog zakona;
- 8) sprovođenje mera zdravstvene zaštite životinja kod pravnih lica, kao i kod držaoca i vlasnika životinja;
- 9) sprovođenje posebnih programa zdravstvene zaštite životinja;
- 10) da li ima HACCP program;
- 11) ispunjenost veterinarsko-sanitarnih uslova, odnosno opštih i posebnih uslova za higijenu hrane i hrane za životinje u objektima iz člana 72. ovog zakona;

- 12) upis objekata iz člana 72. ovog zakona u Registar objekata, Registar odobrenih objekata i Registar izvoznih objekata;
- 13) registraciju gazdinstava i obeležavanje i evidenciju životinja u skladu sa odredbama ovog zakona, kao i vođenje evidencije o kupovini i prodaji životinja, prijavljivanje promene lokacije radi prijave i odjave iz Centralne baze;
- 14) rad ovlašćene veterinarske stanice odnosno ambulante i veterinarske službe u postupku obeležavanja životinja i vođenja evidencije o obeleženim životinjama;
- 15) proizvodnju i promet životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje i sporednih proizvoda životinjskog porekla;
- 16) izdavanje uverenja o zdravstvenom stanju životinja, potvrde o zdravstvenom stanju pošiljke životinje u prometu kao i vođenje evidencije o izdatim uverenjima i potvrdama;
- 17) tehničke i higijenske uslove prevoznih sredstava kojima se obavlja prevoz životinja, proizvoda životinjskog porekla i sporednih proizvoda životinjskog porekla, kao i veterinarsko-sanitarne uslove objekata u kojima se vrši utovar, pretovar i istovar životinja tokom prevoza;
- 18) da li karantin ispunjava uslove iz člana 98. stav 2. ovog zakona;
- 19) da li se vrši veterinarsko-sanitarna kontrola divljači posle hvatanja ili odstrela;
- 20) zdravstveno stanje životinja, bezbednost hrane životinjskog porekla za ljudsku upotrebu i zdravstveno higijensku i kvalitativnu ispravnost proizvoda životinjskog porekla i hrane za životinje;
- 21) način držanja, uskladištenja i stručne upotrebe sredstava za dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju;
- 22) da li se vrši veterinarsko-sanitarna kontrola u objektima za sakupljanje, preradu i uništavanje leševa životinja i drugih otpadaka;
- 23) da li se vrši neškodljivo uklanjanje i prevoz otpadaka od mesta proizvodnje do objekta za sakupljanje, preradu i uništavanje;
- 24) čuvanje propisane dokumentacije u skladu sa ovim zakonom;
- 25) sirovine i proizvodno tehnološki proces za proizvode namenjene izvozu, u skladu sa posebnim zahtevima zemalja uvoznica;
- 26) obračun naknade za izvršeni veterinarsko-sanitarni pregled pošiljke u proizvodnji i prometu;
- 27) izvršavanje mera po ovom zakonu.

## **Član 147**

U vršenju poslova iz člana 146. ovog zakona veterinarski inspektor je ovlašćen i dužan da:

1) naredi mere za otklanjanje, sprečavanje, suzbijanje i iskorenjivanje zaraznih, parazitskih i uzgojnih bolesti životinja u sumnjivom odnosno zaraženom dvorištu;

2) naredi privremenu obustavu izgradnje ili rekonstrukcije objekta odnosno privremeno zabrani upotrebu objekta koji je izgrađen ili rekonstruisan protivno propisanim veterinarsko-sanitarnim uslovima, odnosno opštih i posebnih uslova za higijenu hrane i hrane za životinje i odredi mere i rok za usklađivanje radova odnosno objekta sa ovim uslovima;

3) zabrani proizvodnju i promet životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla i sporednih proizvoda životinjskog porekla kojima se mogu preneti zarazne bolesti životinja odnosno ugroziti zdravlje ljudi;

4) naredi oduzimanje, klanje ili ubijanje životinja u prometu, uništenje odnosno uništi proizvode životinjskog porekla, hranu životinjskog porekla, hranu za životinje i sporedne proizvode životinjskog porekla u proizvodnji i prometu odnosno naredi korišćenje za druge namene;

5) naredi otklanjanje nedostataka odnosno privremeno zabrani upotrebu prostorija, opreme i objekata, a može izreći i meru zabrane obavljanja delatnosti u objektima iz člana 72. ovog zakona dok se ne otklone utvrđeni nedostaci;

5a) privremeno oduzme predmete koji su bili upotrebljeni, namenjeni ili su nastali izvršenjem prekršaja, privrednog prestupa ili krivičnog dela i izda potvrdu o oduzetim predmetima;

6) naredi druge mere i preduzme druge radnje, u skladu sa ovim zakonom.

Mere iz stava 1. ovog člana nalažu se rešenjem veterinarskog inspektora u upravnom postupku.

## **Član 148**

Veterinarska stanica koja ispunjava uslove iz člana 17. ovog zakona može obavljati pojedine stručne poslove veterinarske inspekcije, i to:

1) veterinarsko-sanitarni pregled životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla i hrane za životinje u unutrašnjem prometu;

2) veterinarsko-sanitarni pregled životinja određenih za klanje, mesa i proizvoda životinjskog porekla pre stavljanja u promet;

3) veterinarsko-sanitarni pregled prevoznih sredstava kojima se obavlja prevoz životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje i sporednih proizvoda životinjskog porekla u unutrašnjem prometu;

4) izdavanja uverenja o statusu gazdinstva slobodnog od određene zarazne bolesti.

Veterinarska stanica ne može obavljati stručne poslove iz stava 1. ovog člana u odnosu na sopstvene životinje, proizvode životinjskog porekla, hranu životinjskog porekla, hranu za životinje, sporedne proizvode životinjskog porekla i sopstvena prevozna sredstva.

Ispunjenost uslova za obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana utvrđuje ministar.

Rešenje o ispunjenosti uslova za obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Lice koje obavlja stručne poslove veterinarske inspekcije mora imati ovlašćenje koje izdaje Ministarstvo.

### **Član 149**

Kad veterinarski inspektor posumnja u veterinarsko-sanitarnu, zdravstvenu ili kvalitativnu ispravnost proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje i vode za napajanje životinja, kao i veterinarsko-sanitarnu ispravnost reproduktivnog materijala, a ne može to sam da utvrdi ili ako proizvođač odnosno stranka to izričito zahteva uzeće potreban broj uzoraka na propisan način i dostaviti ovlašćenoj laboratoriji na ispitivanje (analizu).

Stranka je dužna da veterinarskom inspektoru stavi besplatno na raspolaganje potrebne količine uzoraka radi laboratorijskog ispitivanja.

Stranka nezadovoljna rezultatom analize može tražiti superanalizu uzorka uzetog u isto vreme i na isti način u roku od tri dana od dana obaveštavanja o rezultatima analize.

Troškove analize i superanalize svih uzoraka snosi stranka od koje je uzorak uzet ako se u konačnom postupku utvrdi da ne odgovara propisanim svojstvima. Ako uzorak odgovara propisanim svojstvima, troškovi laboratorijskih analiza padaju na teret sredstava za zdravstvenu zaštitu životinja, izuzev troškova ispitivanja zdravstvene ispravnosti hrane životinjskog porekla, hrane za životinje i proizvoda životinjskog porekla koje snosi stranka od koje je uzet uzorak.

### **Član 150**

U vršenju veterinarskog nadzora granični veterinarski inspektor ima pravo i dužnost da:

- 1) vrši veterinarsko-sanitarnu kontrolu pošiljaka pri uvozu, provožu i izvozu životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje, lekova i medicinskih sredstava za upotrebu u veterini, sporednih proizvoda životinjskog porekla i pratećih predmeta;
- 2) vrši ispitivanje pošiljki životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje, sporednih proizvoda životinjskog porekla i pratećih predmeta koje se uvoze radi utvrđivanja njihovog zdravstvenog stanja;
- 3) vrši kontrolu međunarodnih veterinarskih potvrda o zdravstvenom stanju pošiljki koje se uvoze;
- 4) uzima uzorke pošiljki proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla i hrane za životinje bez naknade radi ispitivanja njihove veterinarsko-sanitarne ispravnosti.

### **Član 151**

U vršenju poslova iz člana 150. ovog zakona granični veterinarski inspektor je ovlašćen i dužan da:

1) zabrani uvoz, izvoz ili provoz pošiljki životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje i sporednih proizvoda životinjskog porekla ako pošiljka ne odgovara propisanim uslovima, ako prilikom pregleda utvrdi da je pošiljka zaražena, sumnjiva ili ako potiče iz zaraženog područja ili ako utvrdi da pošiljka nije snabdevena međunarodnom veterinarskom potvrdom o zdravstvenom stanju pošiljke;

2) odobrava uvoz i provoz pošiljki životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje, lekova i medicinskih sredstava za upotrebu u veterini, sporednih proizvoda životinjskog porekla i pratećih predmeta;

3) privremeno zabrani uvoz, izvoz i provoz pošiljaka životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje, lekova i medicinskih sredstava za upotrebu u veterini, sporednih proizvoda životinjskog porekla i pratećih predmeta ako treba da se otklone nedostaci na pošiljci ili ispravi koja je prati;

4) naredi uskladištenje pošiljki životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje i sporednih proizvoda životinjskog porekla ako treba ispitati zdravstveno stanje pošiljke;

5) oduzme ili uništi proizvod životinjskog porekla od lica koja prelaze državnu granicu ako je takva mera predviđena posebnim propisima;

5a) privremeno oduzme predmete koji su bili upotrebljeni, namenjeni ili su nastali izvršenjem prekršaja, privrednog prestupa ili krivičnog dela i izda potvrdu o oduzetim predmetima;

6) naredi preduzimanje i drugih mera za zaštitu životinja u skladu sa ovim zakonom i obavezama po međunarodnim ugovorima o zdravstvenoj zaštiti životinja.

Mere iz stava 1. ovog člana nalažu se rešenjem graničnog veterinarskog inspektora u upravnom postupku.

### **Član 151a**

Prodaja proizvoda, odnosno životinja iz člana 147. tačka 5a) i člana 151. tačka 5a) ovog zakona vrši se po okončanju odgovarajućeg sudskog postupka na osnovu izvršne sudske odluke.

Ako čuvanje oduzetih životinja iziskuje nesrazmerne troškove, životinje će se odmah prodati.

Sredstva ostvarena prodajom oduzetih proizvoda, odnosno životinja po odbitku troškova, uplaćuju se u budžet Republike Srbije.

### **Član 152**

Ministar propisuje način uzimanja uzoraka proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje i sporednih proizvoda životinjskog porekla radi ispitivanja njihove veterinarsko-sanitarne ispravnosti i način oduzimanja i uništavanja proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla i hrane za životinje.

Ministar propisuje način smeštaja, čuvanja i prodaje oduzetih proizvoda, odnosno životinja.

## **Član 153**

Protiv rešenja veterinarskog inspektora odnosno graničnog veterinarskog inspektora može se izjaviti žalba ministru u roku od osam dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

Po žalbi protiv prvostepenog rešenja veterinarskog inspektora odnosno graničnog veterinarskog inspektora rešava ministar.

Rešenje ministra je konačno.

## **XVII KAZNENE ODREDBE**

### **Član 154**

Ko svesno prikriva postojanje sumnje da su životinje obolele od zarazne bolesti ili ne prijavi takvu sumnju veterinaru ili veterinarskom inspektor, pa usled toga nastupi širenje zarazne bolesti i uginuće životinja, kazniće se za krivično delo zatvora do jedne godine (član 61. stav 2. tačka 1).

### **Član 155**

Lice koje se u smislu ovog zakona ne smatra veterinarskim radnikom, a obavlja veterinarsku delatnost kazniće se za krivično delo zatvorom do jedne godine (član 32).

### **Član 156**

Novčanom kaznom od 300.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup privredno društvo ili drugo pravno lice ako:

- 1) obavlja veterinarsku delatnost, a nije upisano u Registar pravnih lica i preduzetnika za obavljanje veterinarske delatnosti (član 8. stav 1);
- 2) vrši veterinarsku delatnost, a ne ispunjava uslove iz člana 10. stav 2, člana 16. st. 3. i 4, člana 17. st. 3. i 5, člana 18. st. 2. i 3, člana 19. st. 5. i 6, člana 20. stav 2, člana 20a stav 2, člana 26. st. 1. i 2. i člana 28. st. 1. i 2. ovog zakona;
- 3) obavlja poslove za koje nije ovlašćen u skladu sa ovim zakonom (član 16. stav 2, član 17. stav 2, član 21. st. 2. i 3. i član 148);
- 4) ne omogući sprovođenje Programa mera (član 55. stav 1);
- 5) ne postupi ili u određenom roku ne postupi po naredbi nadležnog organa za sprovođenje mera iz čl. 59, 60, 64. i 66. ovog zakona;
- 6) ne preduzme mere u slučaju sumnje da su životinje obolele od zarazne bolesti pa usled toga nastupi širenje zaraze (član 61. stav 2. tač. 1) - 5);

7) izgradi, rekonstruiše odnosno koristi objekat, a ne ispunjava veterinarsko-sanitarne uslove (član 72. stav 2);

8) obavlja delatnost iz člana 72. stav 2. ovog zakona, a nije upisano u Registar objekata, odnosno Registar odobrenih objekata (član 73);

9) koristi izvozni kontrolni broj, a ne ispunjava propisane uslove iz člana 78. stav 2. ovog zakona;

10) izvozi životinje, proizvode životinjskog porekla, hranu životinjskog porekla i hranu za životinje iz objekata koji nisu odobreni za izvoz (član 79);

11) životinje nabavljene u zemlji smešta u objekte za uzgoj i držanje, a nije izvršen njihov veterinarsko-sanitarni pregled (član 98. stav 1);

12) obavlja dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju, a ne ispunjava uslove iz člana 116. stav 1. ovog zakona;

13) uvezene životinje, jaja za priplod i reproduktivni materijal životinja ne drži u karantinu kada je karantin određen u smislu člana 130. st. 1. i 2. ovog zakona;

14) ne postupi po rešenju inspektora u skladu sa ovim zakonom.

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara i odgovorno lice u privrednom društvu ili drugom pravnom licu.

Za radnje iz stava 1. ovog člana pored novčane kazne može se izreći i zaštitna mera zabrane obavljanja određenih delatnosti za pravno lice i odgovornom licu da vrši određene dužnosti u trajanju od jedne godine do deset godina.

## **Član 157**

Novčanom kaznom od 200.000 do 1.500.000 dinara kazniće se za privredni prestup privredno društvo ili drugo pravno lice ako:

1) ne vrši ili na propisan način ne vrši poslove iz člana 15. stav 3, čl. 25. i 27, člana 29. stav 1, člana 29a stav 1. i člana 30. ovog zakona;

2) veterinar i veterinarski tehničar sa IV stepenom stručne spreme samostalno obavlja poslove zdravstvene zaštite životinja bez položenog stručnog ispita, a po isteku jedne godine od obavljanja pripravničkog staža (član 33. stav 3);

3) ne izda uverenje o zdravstvenom stanju u skladu sa članom 93. stav 2. ovog zakona;

3a) životinje u prometu ne prati odgovarajući identifikacioni dokument, a životinje koje napuštaju epizootiološku jedinicu potvrda o zdravstvenom stanju pošiljke u prometu (član 93. stav 3);

4) (*brisana*);

5) vrši utovar, pretovar i istovar životinja tokom prevoza u objektima koji ne ispunjavaju veterinarsko-sanitarne uslove za tu vrstu objekata (član 96. stav 3);

6) vrši prodaju životinja na sabirnim centrima, stočnim pijacama i otkupnim mestima koji nisu registrovani, odnosno odobreni (član 97. stav 1);

7) vrši klanje životinja, odnosno prinudno klanje životinja bez izvršene službene kontrole (član 102. st. 1, 3. i 5);

8) privremeno ne skladišti divljač odnosno leševe divljači odnosno ne obezbedi njihovu službenu kontrolu (član 104. st. 1. i 2);

9) proizvodi, stavlja u promet ili koristi hranu za životinje i hranu životinjskog porekla odnosno stavi so u promet za ishranu životinja suprotno članu 111. st. 1, 2, 3, 4. i 5. ovog zakona;

10) ne vrši sistematsko praćenje zdravstvenog stanja i reproduktivne sposobnosti životinja i proizvedenog reproduktivnog materijala (član 113. stav 1);

11) ne obaveštava Ministarstvo o svakoj sumnji ili pojavi zarazne bolesti životinja za reprodukciju (član 114. stav 2);

12) vrši promet, uvoz ili izvoz semena za veštačko osemenjavanje, jajnih ćelija i oplodjenih jajnih ćelija suprotno odredbi člana 115. ovog zakona;

13) van određenih graničnih prelaza ili bez veterinarsko-sanitarnog pregleda uveze ili proveze pošiljke životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje i sporedne proizvode životinjskog porekla (član 120. st. 1. i 2);

14) vrši uvoz ili provoz pošiljke životinja, proizvoda životinjskog porekla i hrane za životinje odnosno pošiljke hrane životinjskog porekla suprotno odredbama člana 122. ovog zakona;

15) vrši uvoz odnosno provoz pošiljke životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje i pratećih predmeta bez rešenja o utvrđivanju veterinarsko-sanitarnih uslova za uvoz ili tranzit (član 124. stav 1);

16) vrši uvoz odnosno provoz pošiljke životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje i pratećih predmeta suprotno odredbi člana 128. stav 2. ovog zakona;

17) ne postupi po rešenju inspektora u skladu sa ovim zakonom.

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 30.000 do 100.000 dinara i odgovorno lice u privrednom društvu ili drugom pravnom licu.

Za radnje iz stava 1. ovog člana pored novčane kazne može se izreći i zaštitna mera zabrane obavljanja određenih delatnosti za pravno lice i odgovornom licu da vrši određene dužnosti u trajanju od šest meseci do deset godina.

## Član 158

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj privredno društvo ili drugo pravno lice ako:

- 1) ne vodi registar životinja na gazdinstvu i evidenciju o kupovini i prodaji životinja, njihovom premeštanju i prometu (član 6. tačka 8);
- 2) ne čuva propisanu dokumentaciju, kopiju recepata veterinarskih lekova i potvrde o vakcinaciji životinja u skladu sa članom 6. tač. 10) i 11) ovog zakona;
- 3) pse ne obeleži trajno u skladu sa posebnim propisom (član 56. stav 2);
- 4) ne vodi evidenciju o prijemu i upotrebi veterinarskih lekova i medicinskih sredstava, a izveštaj o upotrebljenim veterinarskim lekovima ne dostavlja Ministarstvu (član 57. stav 2);
- 5) ne omogući veterinarskoj stanici ili veterinarskoj ambulanti uzimanje potrebnog materijala za laboratorijsko ispitivanje (član 61. stav 2. tačka 6);
- 6) obavlja delatnost klanja životinja, proizvodnju i promet hrane životinjskog porekla i hrane za životinje, sakupljanje, preradu i uništavanje sporednih proizvoda životinjskog porekla, a nema HACCP program odnosno odgovorno lice za sprovođenje programa (član 82);
- 7) drži odnosno stavlja u promet odnosno uvozi životinju koja nije obeležena i registrovana na propisan način (član 84. stav 1);
- 8) u slučaju uginuća životinje ne preda pasoš ovlašćenom obeleživaču (član 89. stav 2);
- 9) ne unese u pasoš podatke o prispeću životinja na gazdinstvo (član 90);
- 10) ne obavesti ovlašćenog obeleživača o oštećenju ili nestanku pasoša ili identifikacionog dokumenta u propisanom roku (član 91. stav 1);
- 11) ne vodi evidenciju o izdatim uverenjima o zdravstvenom stanju životinja, odnosno potvrdama o zdravstvenom stanju pošiljke u prometu (član 93. stav 5);
- 12) kao novi vlasnik životinje za kupljenu životinju odmah ne izvrši prenos uverenja o zdravstvenom stanju životinje na svoje ime (član 93. stav 9).
- 13) vrši prevoz životinja vozilima koja ne ispunjavaju tehničke i higijenske uslove i koja nisu evidentirana u Ministarstvu (član 96. stav 1);
- 14) na zahtev veterinarskog inspektora odbije da stavi na uvid uverenje o zdravstvenom stanju životinje, kao i potvrdu o zdravstvenom stanju životinje u prometu i odgovarajući identifikacioni dokument koji prati kretanje i promet životinje (član 96. stav 2);
- 15) obavlja organizovanu prodaju životinja izvan registrovanog, odnosno odobrenog objekta (član 97. stav 2);

- 16) postupi suprotno odredbi člana 98. stav 2. ovog zakona;
- 17) obavlja poslove iz člana 100. stav 1. ovog zakona, a nema dozvolu Ministarstva;
- 18) ne vodi podatke i ne čuva ih u skladu sa članom 103. st. 1. i 2. ovog zakona, odnosno Centralnoj bazi ne dostavi podatke o identifikacionim brojevima zaklanih životinja u skladu sa članom 103. stav 3. ovog zakona;
- 19) prodaje hranu životinjskog porekla van registrovanog, odnosno odobrenog objekta (član 105. stav 2);
- 20) hranu životinjskog porekla u prometu ne obeleži na propisan način (član 106. st. 1. i 2);
- 21) vrši promet koža suprotno odredbi člana 109. st. 1. i 2. ovog zakona;
- 22) ne vodi evidenciju i ne čuva je u skladu sa članom 109. stav 3. i članom 110. stav 1. ovog zakona;
- 23) pri otkupu, prometu i preradi kože ne postupi po odredbama člana 109. st. 4. i 6. ovog zakona;
- 24) ne dostavi ovlašćenoj laboratoriji uzorke koža za pregled na bedrenicu (član 109. stav 5);
- 25) objekat za proizvodnju i promet hrane za životinje ne ispunjava uslove iz člana 110. stav 2. ovog zakona;
- 26) ne vodi evidenciju o proizvodnji, skladištenju i stavljanju u promet reproduktivnog materijala i ne čuva je u skladu sa članom 112. stav 3. ovog zakona;
- 27) vrši promet reproduktivnog materijala suprotno odredbi člana 112. stav 4. ovog zakona;
- 28) ne vodi evidenciju o rezultatima sistematskog praćenja u skladu sa članom 113. stav 2. ovog zakona;
- 28a) sakuplja, prerađuje ili uništava sporedne proizvode životinjskog porekla, odnosno ne vodi i ne čuva propisanu evidenciju suprotno odredbama člana 117. st. 1. i 2. ovog zakona;
- 28b) postupi suprotno odredbama člana 119. st. 1, 3. i 4. ovog zakona, odnosno odredbi člana 119b stav 2. ovog zakona;
- 29) vrši uvoz živih mikroorganizama patogenih za životinje (član 126. stav 1);
- 30) ne obezbedi prenos sporednih proizvoda životinjskog porekla iz sopstvenog objekta do najbližeg objekta za prikupljanje i preradu (član 135. st. 3. i 4);
- 31) baca leševe u reke ili druge vodene tokove, ostavlja ih na putevima, otvorenom prostoru, u šupama ili na drugom mestu, ne prijavi uginuće ovlašćenom veterinarskom inspektoratu (član 136. st. 1. i 2);

32) zloupotrebljava ili muči životinje odnosno ne vrši zaštitu životinja od patnje i bola (član 138. st. 1. i 2);

33) organizuje, finansira ili je domaćin borbe između životinja iste ili različite vrste (član 138. stav 6);

34) veterinarskom inspektoru ne stavi besplatno na raspolaganje potrebne količine uzoraka (član 149. stav 2);

35) ne postupi po rešenju inspektora u skladu sa ovim zakonom.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara i odgovorno lice u privrednom društvu ili drugom pravnom licu.

### **Član 159**

Novčanom kaznom od 50.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik ako:

tač. 1) i 2) (*brisane*);

3) Proizvedeno mleko i proizvode od mleka u domaćinstvu koji su namenjeni za javnu potrošnju, prodaje na mestu proizvodnje ili na pijacama, a mleko i ti proizvodi ne potiču iz objekata koji su upisani u Registar objekata (član 108).

Novčanom kaznom iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj preduzetnik i ako učini radnju iz člana 156. stav 1. tač. 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10, 11), 12) i 13), člana 157. stav 1. tač. 2), 3), 3a), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 15) i 16) i člana 158. stav 1. tač. 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20), 21), 22), 23), 24), 25), 26), 27), 28), 28a), 29), 30), 31), 32), 33) i 34).

### **Član 160**

Novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako proizvedeno mleko i proizvode od mleka u domaćinstvu koji su namenjeni za javnu potrošnju, prodaje na mestu proizvodnje ili na pijacama, a mleko i ti proizvodi ne potiču iz objekata koji su upisani u Registar objekata (član 108).

Novčanom kaznom iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj fizičko lice ako učini radnje iz člana 156. stav 1. tač. 4) - 7) i tačka 11), člana 157. stav 1. tač. 2), 3a), 5), 6), 7), 9) i tač. 12) - 16) i člana 158. stav 1. tač. 1), 2), 3), 5), 7), 8), 9), 10), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 19) i tač. 29) - 35) ovog zakona.

## **XVIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

### **Član 161**

Danom stupanja na snagu ovog zakona javne veterinarske službe, i to: veterinarske stanice i centri za reprodukciju životinja osnovani Zakonom o zdravstvenoj zaštiti životinja („Službeni glasnik RS”, br. 37/91, 50/92, 33/93, 52/93, 53/95, 52/96 i 25/00), nastavljaju da rade na način i

pod uslovima pod kojima su upisani u sudski registar, a svoju organizaciju, rad i poslovanje uskladiće sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana Specijalističko veterinarski centar za reprodukciju i veštačko osemenjavanje „Niš” iz Niša, nastaviće sa radom kao javna služba na način i pod uslovima pod kojima je upisan u sudski registar.

Vlada će doneti akt o osnivanju subjekta iz stava 2. ovog člana u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

### **Član 162**

Danom stupanja na snagu ovog zakona privatne veterinarske stanice, veterinarske ambulante i veterinarske apoteke dužne su da svoju organizaciju, rad i poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

### **Član 163**

Danom stupanja na snagu ovog zakona pravno lice koje se bavi uzgojom stoke i stočarskom proizvodnjom, a ima organizovanu veterinarsku službu za sopstvene potrebe dužno je da svoju organizaciju, rad i poslovanje uskladi sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

### **Član 164**

Veterinarsko specijalistički institut „Pančevo” iz Pančeva, Veterinarsko specijalistički institut „Zrenjanin” iz Zrenjanina, Veterinarsko specijalistički institut „Subotica” iz Subotice, Veterinarsko specijalistički institut „Sombor” iz Sombora, Veterinarsko specijalistički institut „Kraljevo” iz Kraljeva, Veterinarsko specijalistički institut „Zaječar” iz Zaječara, Veterinarsko specijalistički institut „Niš” iz Niša, Veterinarsko specijalistički institut „Šabac” iz Šapca, Veterinarsko specijalistički institut „Jagodina” iz Jagodine, Veterinarsko specijalistički institut „Požarevac” iz Požarevca, Naučni institut za veterinarstvo Srbije iz Beograda i Naučni institut za veterinarstvo „Novi Sad” iz Novog Sada osnovani Zakonom o zdravstvenoj zaštiti životinja („Službeni glasnik RS”, br. 37/91, 50/92, 33/93, 52/93, 53/95, 52/96 i 25/00), do donošenja akta Vlade o osnivanju nastaviće da rade kao javne službe.

### **Član 165**

Privatizacija javne veterinarske službe, i to: veterinarskih stanica i centara za reprodukciju životinja osnovanih Zakonom o zdravstvenoj zaštiti životinja („Službeni glasnik RS”, br. 37/91, 50/92, 33/93, 52/93, 53/95, 52/96 i 25/00), osim Specijalističko veterinarskog centra za reprodukciju i veštačko osemenjavanje „Niš” iz Niša izvršiće se na osnovu odluke Vlade u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

### **Član 166**

Javne veterinarske službe osnovane Zakonom o zdravstvenoj zaštiti životinja („Službeni glasnik RS”, br. 37/91, 50/92, 33/93, 52/93, 53/95, 52/96 i 25/00) i privatne veterinarske stanice do

usklađenosti rada i poslovanja u skladu sa ovim zakonom obavljaje poslove predviđene Programom mera.

### **Član 167**

Veterinarska komora počee sa radom u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Poslove pripreme za početak rada Komore vrši Ministarstvo.

### **Član 168**

Do donošenja propisa na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona primenjivaće se propisi doneti na osnovu Zakona o zdravstvenoj zaštiti životinja („Službeni glasnik RS”, br. 37/91, 50/92, 33/93, 52/93, 53/95, 52/96 i 25/00) i Zakona o zdravstvenoj zaštiti životinja od zaraznih bolesti koje ugrožavaju celu zemlju („Službeni list SFRJ”, br. 43/86 i 53/91), ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

### **Član 169**

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe:

1) Zakon o zdravstvenoj zaštiti životinja („Službeni glasnik RS”, br. 37/91, 50/92, 33/93, 52/93, 53/95, 52/96 i 25/00), osim odredaba čl. 49v, 49g, 49d i člana 49đ stav 1. tačka 2) tog zakona i

2) Zakon o zdravstvenoj zaštiti životinja od zaraznih bolesti koje ugrožavaju celu zemlju („Službeni list SFRJ”, br. 43/86 i 53/91).

### **Član 170**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, osim odredaba člana 82. ovog zakona koje se primenjuju počev od 1. januara 2009. godine.

### ***Samostalni član Zakona o izmenama i dopunama Zakona o veterinarstvu***

*(„Sl. glasnik RS”, br. 30/2010)*

### **Član 104**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

# ZARAZNE BOLESTI ŽIVOTINJA ODREĐENE ZOOSANITARNIM KODEKSOM MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA ŽIVOTINJA (OIE)

## Bolesti zajedničke za više vrsta životinja (Multiplespecies diseases)

- 1) Bedrenica (Antraks) - Anthrax
- 2) Aujeszkijeva bolest - Aujeszky's disease
- 3) Ehinokokoza (hidatidoza) - Echinococcosis/hydatidosis
- 4) Vodenasto srce - Heartwater
- 5) Leptospiroza - Leptospirosis
- 6) Q-groznica - Q Fever
- 7) Besnilo - Rabies
- 8) Paratuberkuloza - Paratuberculosis
- 9) Mijaza - *Cochlomya hominivorax* - New World screwworm
- 10) Mijaza - *Chrysomya bezziana* - Old World screwworm
- 11) Trihinelozna - Trichinellosis
- 12) Slinavka i šap - Foot and mouth disease
- 13) Vezikularni stomatitis - Vesicular stomatitis
- 14) Groznica doline Rifa - Rift Valley fever
- 15) Bolest plavog jezika - Bluetongue

## Bolesti goveda (Cattle diseases)

- 1) Anaplazmoza - Bovine anaplasmosis
- 2) Babezioza goveda - Bovine babesiosis
- 3) Bruceloza goveda (*Brucella abortus*) - Bovine brucellosis
- 4) Goveđa genitalna kampilobakterioza - Bovine genital campylobacter

- 5) Goveđa tuberkuloza (*Mycobacterium bovis*) - Bovine tuberculosis
- 6) Cisticerkoza - Bovine cysticercosis
- 7) Dermatofiloza - Bovine dermatophilosis
- 8) Enzootska leukoza goveda - Enzootic bovine leukosis
- 9) Hemoragična septikemija - Hamemorrhagic septicaemia
- 10) IBR/IPV (infektivni rinotraheitis/infektivni pustulozni vulvovaginitis goveda) - Infectious bovine rinotracheitis
- 11) Tajlerioza - Theileriosis
- 12) Trihimonijaza -Trichomonosis
- 13) Tripanosomijaza -Trypanosomosis
- 14) Maligna kataralna groznica - Malignant catarrhal fever
- 15) Spongioformna encefalopatija goveda - Bovine spongioformne encephalophy
- 16) Kuga goveda - Rinderpest
- 17) Zarazna pleuropneumonija goveda - Contagiois bovine pleuropneumonia

### **Zarazne bolesti ovaca i koza (Sheep and goat diseases)**

- 1) Infekcija brucellom ovis - Ovine epididymitis (*Brucella ovis*)
- 2) Bruceloza ovaca i koza - Melitokokoza - Caprine and ovine brucellosis (excluding *B. ovis*)
- 3) Artritis i encefalitis koza - Caprine arthritis/encephalitis
- 4) Zarazna agalaktija koza i ovaca - Contagious agalactia
- 5) Zarazna pleuropneumonija koza - Contagious caprine pleuropneumonia
- 6) Enzootski pobačaj ovaca - Enzootic abortion of ewes (ovine chlamydiosis)
- 7) Plućna adenomatoza ovaca - Ovine pulmonary adenomatosis
- 8) Najrobi bolest ovaca - Nairobi sheep disease

### **Zarazne bolesti kopitara (Equine diseases)**

- 1) Kontagiozni metritis kobila - Contagious equine metritis
- 2) Polna zaraza konja - Durina - Dourine
- 3) Epizootski limfangitis (Afrička sakagija) - Epizootic lymphangitis
- 4) Američki konjski encefalomijelitis - Equine encephalomyelitis (Eastren and Western)
- 5) Infektivna anemija kopitara - Equine infectious anaemia
- 6) Influenca konja (virus tip A) - Equine influenza
- 7) Piroplazmoza konja - Equine piroplasmosis
- 8) Virusni rinopneumonitis konja - Equine rhinopneumonitis
- 9) Sakagija - Maleus - Glanders
- 10) Boginje konja - Horse pox
- 11) Zarazni arteritis konja - Equine viral arteritis
- 12) Japanski encefalitis - Japanese encephalitis
- 13) Šuga konja - Horse mange
- 14) Tripanosomijaza - Sura - Surra (Trypanosoma evansi)
- 15) Venecuelski encefalitis konja - Venezuelan equine encephalomyelitis
- 16) Kuga konja - African horse sickness

### **Zarazne bolesti svinja (Swine diseases)**

- 1) Atrofični rinitis svinja - Atrophlic rhinitis of swine
- 2) Cisticerkoza svinja - Porcine cysticercosis
- 3) Bruceloza svinja - Porcine brucellosis
- 4) Transmisivni gastroenteritis svinja - Transmissible gastroenteritis
- 5) Zarazna uzetost svinja - Enterovirus encephalomyelitis
- 6) Reproductivni i respiratorni sindrom svinja - Porcine reproductive and respiratory syndrome
- 7) Vezikularna enterovirusna bolest svinja - Swine vesicular disease

- 8) Afrička kuga svinja - African swine fever
- 9) Klasična kuga svinja - classical swine fever

### **Zarazne bolesi živine (Avian diseases)**

- 1) Zarazni bronhitis živine - Avian infectious bronchitis
- 2) Zarazni laringotraheitis živine - Avian infectious laryngotracheitis
- 3) Tuberkuloza živine - Avian tuberculosis
- 4) Virusni hepatitis pataka - Duck virus hepatitis
- 5) Virusni enteritis pataka (pačja kuga) - Duck virus enteritis
- 6) Kolera - pastereloza živine - Fowl cholera
- 7) Boginje živine - Fowl pox, Variola avium
- 8) Tifus živine - Fowl typhoid
- 9) Infektivni burzitis živine - Gumboro bolest - Infectious bursal disease
- 10) Marekova bolest - Marek's disease
- 11) Mikoplazmoza živine - Avian mycoplasmosis
- 12) Hlamidioza ptica - Avian chlamydiosis
- 12) Salmoneloza - Puloroza živine - Pullorum disease
- 13) Influenca živine - Klasična kuga živine - Highly pathogenic avian
- 14) Atipična kuga živine - Newcastle bolest - Newcastle disease
- 15) Salmoneloza - infekcija S. enteritidis i S. typhimurium

### **Zarazne bolesi kunića i zečeva (Lagomorph diseases)**

- 1) Miksomatoza - Myxomatosis
- 2) Tularemija - Tularemia
- 3) Virusna hemoragijska bolest kunića - Rabbit Haemorrhagic disease

## **Zarazne bolesi pčela (Bee diseases)**

- 1) Akaroza pčela - Acariosis of bees
- 2) Američka Kuga pčelinjeg legla - American foulbrood
- 3) Evropska trulež pčelinjeg legla - European foulbrood
- 4) Nozemoza - Nosemosis of bees
- 5) Varooza - Varroosis
- 6) Tropileloza - Grinja - Tropilaelaps clareae

## **Bolesti riba (Fish diseases)**

- 1) Epizootska hematopoetska nekroza - Epizootic haematopoietic necrosis
- 2) Zarazna hematopoetska nekroza - Infectious haematopoietic necrosis
- 3) Bolest uzrokovana virusom masou - Oncorhynchus masou virus disease
- 4) Prolećna viremija šarana - Sprin viraemia of carp
- 5) Virusna hemoragijska septikemija pastrmki - Viral haemorrhagic septicaemia

## **Bolesti školjki (Molluse diseases)**

- 1) Bonamioza - Bonamiosis (Bonamia exitiosus, B. ostreae, Mikrocytos roughleyi) MSX disease (Haplosporidium nelsoni)
- 2) Marteilioza - Marteiliosis (Martellia refringens, M. sydneyi)
- 3) Mikrocitoza - Mikrocytosis (Mikrocytos mackini)
- 4) Perkinsoza - Perkinsosis (Perkinsus marinus, P. olsen/atlanticus)

## **Bolesti rakova (Crustaceans diseases)**

- 1) Taura sindrom - Taura syndrome
- 2) Bolest - vajt spot - White spot disease
- 3) Bolest žute glave - Yellowhead disease

## **Druge bolesti životinja (Other significant diseases)**

- 1) Ostale klostridijalne infekcije - Other clostridial infections
- 2) Ostale pastereloze - Other pasteurelloses
- 3) Aktinomikoza - Actinomycosis
- 4) Crevna infekcija salmonelama - Intestinal Salmonella Infections
- 5) Kokcidioza - Coccidiosis
- 6) Distomatoza - Distomatosis (liver fluke)
- 7) Filarioza - Filariasis
- 8) Goveđa virusna dijareja - Mucosal disease/Bovine virus diarrhoea
- 9) Dizenterija svinja - Dysentery swine
- 10) Warble investacija - Warble investation
- 11) Kontagiozni pustularni dermatitis - Contagious pustular dermatitits
- 12) Lajšmanijozna - Leishmaniosis
- 13) Toksoplazmoza - Toxoplasmosis
- 14) Melioidoza - Melioidosis
- 15) Šuštavac - Blackleg
- 16) Botulizam - Botulism
- 17) Listerioza - Listeriosis
- 18) Zarazna šepavost ovaca - Infections footrot
- 19) Zarazna oftalmija ovaca i koza - Contagious ophthalmia
- 20) Enterotoksemija - Enterotoxaemia
- 21) Kazeozni limfadenitis koza i ovaca - Caseous lymphadenitis
- 22) Šuga ovaca - Sheep mange
- 23) Polni osip konja - Equine coital exanthema

- 24) Ulcerativni limfangitis konja i goveda - Ulcerative lymphngitis
- 25) Ždrebećak - Strangles
- 26) Salmoneloza konja - Salmonellosis (S.abortus equui)
- 27) Crveni vetar svinja - Vrbanac - Swine erysipelas
- 28) Infektivna korica živine - Infectious coryza
- 29) Encefalomielitis živine - Avian encephalomyelitis
- 30) Spirohetoza ptica - Avian spirochaetosis
- 31) Salmoneloza ptica - Avian salmonellosis (excluding fowl typhoid and pullorum disease)
- 32) Leukoza živine - Avian leucosis complex
- 33) Bruceloza - Brucellosis
- 34) Salmoneloza - Salmonellosis
- 35) Ebola - Ebola Non - human
- 36) Boginje majmuna - Monkey pox
- 37) Enzooski mastitis goveda - Bovine enzootic mastitis
- 38) Hipodermoza goveda - Bovine hypodermosis
- 39) Trihofitoza goveda - Bovine trichophytosis

**Ostale značajne bolesti riba  
(Other significant diseases of fish)**

- 1) Virusna encefalopatija i retinopatija - Viral encephalopathy and retinopathy
- 2) Virusna bolest lososa - Viral salmon disease
- 3) Zarazna anemija lososa - Infectious salmon anaemia
- 4) Zarazna nekroza gušterače - Infectious pancreatic necrosis
- 5) Girodaktiloza - Gyrodactylosis
- 6) Edvardsieloza - Edwardsiella ictaluri
- 7) Iridoviroza kečige - Red sea bream iridoviral disease

**Ostale značajne bolesti školjki  
(Other significant diseases of molluscs)**

- 1) SSO disease (*Hyplosporidium costale*)
- 2) Withering syndrome of abalones (*Candidatus Henohaliotis californiensis*)

**Ostale značajne bolesti rakova  
(Other significant diseases of crustaceans)**

- 1) Tetrahedral baculovirus (*Baculovirus penaei*)
- 2) Spherical baculovirus (*Penaeus monodon* - type baculovirus)
- 3) Infectious hypodermal and haematopoietic necrosis
- 4) Crayfish plague (*Aphanomyces astaci*)
- 5) Spawner - isolated mortality virus disease